

Analýza poměru poskytnutých produktů životního a neživotního pojištění v ČR a SR

Petra Mancovičová

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra MANCOVIČOVÁ**
Osobní číslo: **M07294**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**

Téma práce: **Analýza poměru poskytnutých produktů životního a neživotního pojištění v ČR a SR**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- **Prostudujte odbornou literaturu zaměřenou na pojistný trh a pojištění.**
- **Vysvětlete podstatu životního a neživotního pojištění.**

II. Praktická část

- **Analyzujte nabídku produktů životního a neživotního pojištění u vybraných pojišťoven v ČR a SR.**
- **Vypracujte zhodnocení poměru poskytnutých produktů životního a neživotního pojištění v ČR a SR.**

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

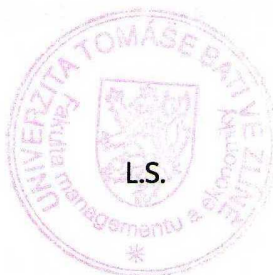
Seznam odborné literatury:

- [1] ČEJKOVÁ, V. Pojistný trh. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. 120 s. ISBN 80-247-0137-5.
- [2] DAŇHEL, J. Kapitoly z pojistné teorie. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2002. 140 s. ISBN 80-245-0306-9.
- [3] DUCHÁČKOVÁ, E. Principy pojištění a pojišťovnictví. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.
- [4] GRMANOVÁ, E. Poistovníctvo. 1. vyd. Trenčín: Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2004. 126 s. ISBN 80-8075-015-7.
- [5] KAMENÍKOVÁ, B., POLÁCH, J., KRÁL', M. Bankovníctví a pojišťovnictví: studijní pomůcka pro distanční studium. 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008. 160 s. ISBN 978-80-7318-655-5.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiří Polách
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: 6. dubna 2010
Termín odevzdání bakalářské práce: 21. května 2010

Ve Zlíně dne 6. dubna 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně21.05.2010.....

.....*M. Mamonová*.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydávalečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

V bakalárskej práci sa snažím o porovnanie pomeru poskytnutých produktov životného a neživotného poistenia v ČR a SR. Zámerom bolo zhodnotiť súčasnú situáciu na poistnom trhu v týchto krajinách a zároveň ich porovnať so situáciou na poistnom trhu v rámci EÚ. Práca sa skladá z dvoch častí, časť teoretická a praktická. Teoretická časť obsahuje obecné poznatky o poistnom trhu, životnom a neživotnom poistení. V praktickej časti sú stručne opísané 3 poisťovne, ktoré pôsobia na českom i slovenskom poistnom trhu. Ku každej je uvedených zopár produktov zo životného i neživotného poistenia, ktoré poskytujú. Poslaním tejto práce je poukázať na stav poisťovníctva v ČR a SR a upozorniť na rozdiely v porovnaní s vyspelou EÚ.

Kľúčové slová:

Poistný trh, regulácia poistného trhu, subjekty poistného trhu, poistenie, životné poistenie, neživotné poistenie.

ABSTRACT

In my work I try to compare the ratio of provided life and non-life insurance in the CR and SR. The aim was to assess the current situation in the insurance market in these countries and to compare their situation with the insurance market within the EU. The work consists of two parts, theoretical and practical part. The theoretical part contains a general knowledge of the insurance market, life and non-life insurance. In practical part there are briefly described three insurance companies operating in the Czech and Slovak insurance market. To each on there is given a couple of products from life and non-life insurance they provide. The mission of this work is to highlight the state of insurance in the CR and Slovakia and to highlight differences with developed EU.

Keywords:

Insurance market, insurance market regulation, operators of the insurance market, insurance, life insurance, non-life insurance.

POĎAKOVANIE

Srdečne ďakujem vedúcemu bakalárskej práce, pánovi Ing. Jiřímu Poláchovi, za odborné vedenie práce, za cenné rady, za ochotu a čas venovaný konzultáciám.

Prehlasujem, že odovzdaná verzia bakalárskej práce a verzia elektronická nahraná do IS/STAG sú totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 POISTNÝ TRH.....	12
1.1 SEGMENTÁCIA POISTNÉHO TRHU	12
1.2 FAKTORY OVPLYVNÚJÚCE POISTNÝ TRH	14
1.2.1 Vonkajšie faktory	14
1.2.2 Vnútorne faktory	14
1.3 REGULÁCIA POISTNÉHO TRHU	15
1.4 SUBJEKTY POISTNÉHO TRHU	16
1.4.1 Poisťovne a ich klienti.....	16
1.4.2 Poistní brokeri	18
1.4.3 Ostatné subjekty	19
2 POISTENIE	20
2.1 VÝVOJ POISTENIA	20
2.1.1 Vývoj poistenia v ČR	20
2.2 POJEM POISTENIE.....	21
2.3 ČLENENIE POISTENIA.....	22
2.3.1 Poistenie sociálne	23
2.3.2 Komerčné poistenie.....	23
3 ŽIVOTNÉ POISTENIE.....	25
3.1 TYPY ŽIVOTNÝCH POISTENÍ.....	25
3.1.1 Poistenie pre prípad smrti.....	26
3.1.2 Poistenie pre prípad dožitia	26
3.1.3 Zmiešané životné poistenie (kapitálové životné poistenie)	27
3.1.4 Investičné životné poistenie	27
3.2 PRIPOISTENIE K ŽIVOTNÉMU POISTENIU	28
3.3 DAŇOVÉ ZVÝHODNENIE ŽIVOTNÉHO POISTENIA V ČR.....	28
4 NEŽIVOTNÉ POISTENIE	29
4.1 NEŽIVOTNÉ POISTENIE OSÔB	29
4.2 POISTENIE MAJETKU	29
4.3 POISTENIE ZODPOVEDNOSTÍ	32
4.4 POISTENIE PRÁVNEJ OCHRANY	32
4.5 CESTOVNÉ POISTENIE	33
II PRAKTICKÁ ČÁST	34
5 ČESKÝ POISTNÝ TRH.....	35
6 SLOVENSKÝ POISTNÝ TRH.....	37
7 ZROVNANIE NAJVÝZNAMNEJŠÍCH POISŤOVACÍCH INŠTITÚCIÍ NA ČESKOM A SLOVENSKOM TRHU	39
7.1 ČESKÁ POIŠŤOVNA	39
7.1.1 Profil poisťovne.....	39
7.1.2 Produkty životného poistenia.....	39

7.1.3	Produkty neživotného poistenia	40
7.1.4	Výsledky Českej poisťovne	41
7.1.5	Česká poisťovňa - Slovensko	42
	Finančné ukazovatele	42
7.1.6	Porovnanie.....	43
7.2	ALLIANZ POJIŠŤOVNA.....	44
7.2.1	Profil poisťovne.....	44
7.2.2	Vybrané produkty životného poistenia	44
7.2.3	Vybrané produkty neživotného poistenia.....	44
7.2.4	Základné ekonomické údaje.....	46
7.2.5	Allianz - Slovenská poisťovňa	47
	Vybrané ukazovatele	47
7.2.6	Porovnanie.....	48
7.3	KOOPERATIVA POJIŠŤOVNA.....	49
7.3.1	Profil poisťovne.....	49
7.3.2	Produkty životného poistenia	49
7.3.3	Produkty neživotného poistenia	50
7.3.4	Základné ukazovatele.....	51
7.3.5	Kooperativa poisťovňa.....	52
	Výsledky poisťovne.....	53
7.3.6	Porovnanie.....	54
	ZÁVER	55
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	57
	ZOZNAM OBRÁZKOV	62
	ZOZNAM GRAFOV	63
	ZOZNAM TABULIEK	64
	ZOZNAM PRÍLOH.....	65

ÚVOD

Pre svoju bakalársku prácu som si zvolila tému Analýza poměru poskytnutých produktů životního a neživotního pojištění v ČR a SR. Cieľom pre mňa bolo porovnať podiel životného a neživotného poistenia na celom poistnom trhu. Snažila som sa zistiť aká je situácia v ČR a aká je súčasná situácia na Slovensku.

Životné a neživotné poistenie tvoria základ poistného odvetvia. Životné poistenie kryje riziká spojené s úmrtím, úrazom, vážnou chorobou, ale môže predstavovať aj sporiaci produkt. Neživotné poistenie je zamerané najmä na krytie majetku, domácností, cestovné poistenie a mnohé ďalšie.

Cieľom mojej bakalárskej práce bolo popísať životné a neživotné poistenie na základe n študovania si odbornej literatúry a analyzovať pomer životného a neživotného poistenia na celkovom poistnom trhu a u troch konkurenčných poisťovní, ktoré pôsobia v ČR i na Slovensku.

Teoretickú časť tvorí teória zameraná na poistný trh, jeho subjekty, ďalej poistenie, vývoj poistenia a členenie. Podrobnejšie som rozobrala životné poistenie, jeho typy a neživotné poistenie.

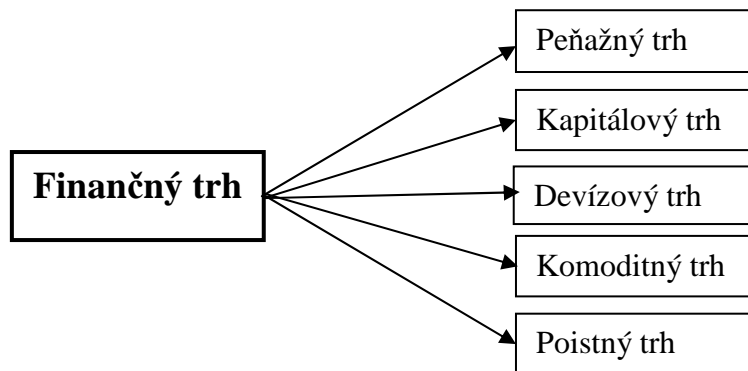
V praktickej časti som sa zaoberala celkovým stavom českého a slovenského poistného trhu. Pre analýzu som si vybrala tri poisťovne, ktoré pôsobia v Čechách aj na Slovensku. Ide o Českú poisťovňu, Allianz poisťovňu a Kooperativa poisťovňu. Na základe dostupných materiálov som opísala časť produktov, ktoré poskytujú tieto poisťovne a následne som porovnala ich výsledky a ukazovatele. V závere som sa snažila zhodnotiť aký je stav v ČR a SR a porovnať ho so súčasným stavom v Európskej únii.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POISTNÝ TRH

Ponuka a dopyt v oblasti poistenia a zaistenia, v oblasti prenášania rizika poistením, špeci-
fického druhu peňažnej služby prebieha na poistnom trhu. Pre hladké fungovanie stretnutia
ponuky a dopytu vstupujú niekedy medzi klientov a poisťiteľov tzv. sprostredkovatelia
poistenia. Tými sú makléri, poradcovia a pod. Poistný trh je súčasťou finančného trhu.

[1,2]

Obr. 1 Štruktúra finančného trhu [1]

Poistný trh funguje na princípe zhromažďovania a rozdeľovania peňažných prostriedkov. Hovoríme o rezervách. Rezervy sa v poisťovníctve vytvárajú pre prípad úhrady náhodných potrieb. Nedá sa dopredu určiť, či budú spotrebované alebo akumulované. Pre rezervy je typický nárok na ich čerpanie pri splnení príslušných podmienok uvedených v zákone, vyhláske, poisťných podmienkach, poisťnej zmluve a pod. [1,2]

Z mnohých definícií uvediem definíciu od Čejkovej (2002): „*Poistný trh predstavuje určité spoločenské prostredie a územie, na ktorom pôsobí ponuka a dopyt po produktoch poistenia a zaistenia.*“

1.1 Segmentácia poistného trhu

Poisťovne sa okrem svojej prvej poisťovacej činnosti, poskytovania poisťnej ochrany za úplatu, snažia čo najefektívnejšie investovať dočasne voľné peňažné prostriedky. Z tohto dôvodu sa dá poistný trh rozdeliť na dve časti:

- a) vecný poistný trh
- b) investičný poistný trh

Vecný poistný trh je súčasťou trhu tovarov a služieb, znamená ponuku a dopyt po finančných službách poistenia. Predmetom podnikania na vecnom poistnom trhu je poisťovacia, zaistovacia, zábranná, sprostredkovateľská činnosť a ďalšie činnosti súvisiace s poistením.

Investičný poistný trh patrí do finančného trhu, ide o investovanie voľných peňažných prostriedkov. Poistne technické rezervy životného a dôchodkového poistenia sú určené na krytie budúcich záväzkov z týchto poistení. Charakteristické je spojenie s dlhodobým procesom sporenia. Prostriedky týchto rezerv je vhodné dlhodobo investovať na kapitálovom trhu. Na druhej strane je potrebné, aby časť prostriedkov rezerv, hlavne neživotného poistenia, bola v prípade naliehavej potreby likvidná v krátkom časovom období. [3]

V podmienkach Českej republiky sú spôsoby investovania poistne technických rezerv vymenované v Zákone č. 363/1999 Sb., o pojišťovníctví:

„(1) Finanční umístění v rámci členských států zahrnuje

a) dluhopisy vydané členským státem nebo jeho centrální bankou a dluhopisy, za které převzal záruku členský stát,

b) dluhopisy vydané bankami a obdobnými úvěrovými institucemi členských států,

c) kotované dluhopisy vydané obchodními společnostmi,

d) pokladniční poukázky,

e) kotované komunální dluhopisy,

f) půjčky, úvěry a jiné pohledávky, jejichž splnění je zajištěno bankovní zárukou,

g) směnky, jejichž splnění je zajištěno bankovním směnečným rukojemstvím nebo bankovním avalem,

h) nemovitosti na území členských států,

i) hypoteční zástavní listy,

j) kotované akcie,

k) vklady a vklady potvrzené vkladovým certifikátem, vkladním listem či jiným obdobným dokumentem u bank, které mají povolení působit na území členských států jako banka,

l) předměty a díla umělecké kulturní hodnoty oceněná nejméně 2 znalci, za podmínky jejich pojištění pro případ poškození, zničení, ztráty nebo odcizení u jiné pojišťovny,

m) dluhopisy vydané Evropskou investiční bankou, Evropskou centrální bankou, Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj nebo Mezinárodní bankou pro obnovu a rozvoj,

n) cenné papíry vydané jednotkou kolektivního investování.

(2) Finanční umístění dále zahrnuje

- a) zahraniční cenné papíry, s nimiž se obchoduje na regulovaném trhu členských států Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj,
- b) půjčky pojištěným, kteří uzavřeli s pojišťovnou smlouvu na životní pojištění,
- c) zajišťovací deriváty,
- d) pohledávky za zajišťovny. “ [17]

1.2 Faktory ovlivňující poistný trh

1.2.1 Vonkajšie faktory

Vonkajšie faktory ovplyvňujú trh zvonka a patrí k nim:

- vývoj a objem HDP,
- vývoj inflácie,
- vývoj nezamestnanosti,
- počet obyvateľov,
- peňažné príjmy obyvateľstva,
- objem výdajov domácností a ich štruktúra,
- situácia u ostatných segmentov finančného trhu,
- ďalšie faktory.

Dôležité sú hlavne základné makroekonomické ukazovatele, ktoré majú vplyv na ekonomické prostredie, v ktorom pôsobia poisťovne a zaist'ovne. Vývoj týchto faktorov sa dá predpovedať len s obmedzenou presnosťou. Lepšie predpokladať sa dá vývoj počtu obyvateľov, ich veková štruktúra a stredná dĺžka života. Peňažné príjmy obyvateľstva, priemerná mzda, výška výdajov domácností a ich štruktúra poskytuje poisťovniam možnosť ešte detailnejšie poznať rámec ich podnikania a prispôbiť sa daným regiónom. [1]

1.2.2 Vnútorne faktory

Vnútorne faktory vplyvajú na poistný trh zvnútra a sú to:

- poisťovacia a zaist'ovacia činnosť a iná súvisiaca činnosť, ktorú vykonávajú komerčné poisťovne a zaist'ovne,
- záujem o poistenie vytváraný poistníkmi, resp. poistenými,

- chápanie významu poistenia zo strany poistníkov, resp. poistených,
- regulácia poistného trhu dozorom v poisťovníctve,
- činnosť asociácie poisťovní,
- ďalšie faktory. [1]

1.3 Regulácia poistného trhu

Nutnosť regulácie poisťovacích činností vyplýva z charakteru poisťovacích služieb. Klienti si za zaplatené poistné kupujú finančné krytie dôsledkov udalostí, ktoré sú náhodné a nastanú v budúcnosti. Dochádza k časovému nesúladu medzi zaplatením poistného a vyplatením poistného plnenia. Poisťovníctvo je založené na systéme rezerv, je teda logické, že práve určenie povinnosti tvoriť určité druhy týchto rezerv a následne hospodárenie s nimi, je základom ochrany klientov poisťovní zo strany štátneho dozoru. Štátny dozor prakticky zaisťuje splniteľnosť uzavretých poistných zmlúv medzi poisťovňou a klientom.

[3]

Ducháčková (2005) uvádza: „Regulácia znamená konštruovanie pravidiel správneho fungovania poisťovníctva a súčasne fungovanie inštitúcie dozoru, ktorá zabezpečuje sledovanie a kontrolu dodržovania týchto pravidiel.“

V podmienkach ČR je poisťovníctvo upravené niekoľkými poisťovacími právnymi predpismi. Právna úprava poistnej zmluvy je uvedená v Občianskom zákonníku. Zákon o poisťovníctve udáva základný rámec a pravidlá pre podnikanie v poisťovníctve. Vyhláška Ministerstva financií upravuje zákonné poistenie zodpovednosti organizácie za škodu pri pracovnom úraze a choroby z povolania. Ďalším právnym predpisom je Zákon upravujúci povinné poistenie zákonnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla. Právna úprava a zmeny v jednotlivých právnych dokumentoch reagujú na úpravu v rámci Európskej únie, teda na smernice Európskej únie v oblasti poisťovníctva. [1,3]

Dozor v poisťovníctve vykonáva spravidla orgán alebo úrad štátnej správy, ktorý kontroluje dodržiavanie zákonov o poisťovníctve a ďalších právnych predpisov. Jedným z hlavných úloh regulácie je ochrana záujmov poistených subjektov. Dôležitá je kontrola komerčných poisťovní, aby ponúkali solídne produkty a hospodárili tak, aby boli schopné vyrovnávať svoje záväzky. [1,3]

Inštitúcie štátneho dozoru nad poisťovníctvom sú vo vyspelých krajinách organizované ako samostatné inštitúcie podriadené vláde alebo sú začlenené v rámci niektorého z ministerstiev, často v rámci ministerstva financií, obchodu alebo hospodárstva. V ČR bol štátny dozor nad poisťovníctvom vykonávaný Úradom štátneho dozoru v poisťovníctve a penzijnom pripoistení, ktorý spadá pod Ministerstvo financií. [1,3]

Dňa 31.3.2006 ukončil Úrad štátneho dozoru v poisťovníctve a penzijnom pripoistení Ministerstva financií svoju činnosť a od 1.4.2006 vykonáva dohľad nad poisťovním trhom Česká národná banka. [5]

Pôsobnosť štátneho dozoru zahŕňa niekoľko činností:

1. Povolávací činnosť

- udeľovanie povolenia k poisťovacej (zaisťovacej) činnosti. Prevádzkovať poisťovaciu činnosť môže teda len poisťovňa so získaným povolením od štátu.

2. Kontrolná činnosť

- kontrola dodržiavania právnych predpisov, kontrola, či predmet prevádzanej činnosti je v súlade s udeleným povolením, kontrola hospodárenia poisťovne, kontrola rezerv poisťovní, ich tvorba a použitie, sledovanie solventnosti a iné. Kontrola sa vykonáva taktiež nad subjektmi, ktoré môžu negatívne zasiahnuť do poisťovníctva, teda subjekty, ktoré bez povolenia vykonávajú poisťovaciu činnosť.

3. Legislatívna činnosť

- príprava návrhov právnych predpisov upravujúcich poistenie a poisťovníctvo a účasť v pripomienkovom riadení v legislatívnom procese tvorby ostatných právnych predpisov.

4. Ostatné činnosti

- poskytovanie poradenských a konzultačných služieb poisťovňam a iné. [1,3]

1.4 Subjekty poisťovního trhu

1.4.1 Poisťovne a ich klienti

Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovníctví definuje poisťovňu takto: „*Tuzemskou pojišťovnou se rozumí právnická osoba se sídlem na území České republiky, které bylo Českou národní bankou uděleno povolení k provozování pojišťovací činnosti podle tohoto zákona.*“ [16]

Hlavným predmetom činnosti poisťovne je preberať na seba riziká svojich klientov, ktoré sú zmluvne alebo inak definované. Svoje záväzky poisťovňa plní až v budúcich obdobiach, kedy nastane zmluvne definovaná udalosť, ktorá má nepriaznivý dopad na klienta. Poisťovne sa musia vo svojom systéme hospodárenia vyrovnávať s náhodnými udalosťami predstavujúcimi obsah poisťovacieho biznisu a taktiež s dôležitým faktorom časového oneskorenia, ktorý je ďalšou výraznou charakteristikou poisťovacej činnosti. Vedľa svojej prvoplánovej činnosti poisťovňa hospodári s dočasne voľnými prostriedkami rezerv na náhodné výkyvy a časový nesúlad. [2]

Poisťovne sú väčšinou štruktúrované ako komerčné subjekty - akciové spoločnosti, poprípade ako vzájomné a štátne poisťovne. Komerčné poisťovne sa snažia o dosahovanie výnosov z poisťovacej činnosti, resp. z operácií na finančnom trhu, vzájomné a štátne poisťovne môžu fungovať i ako neziskové organizácie. [2]

Forma štátnych poisťovní je využívaná v oblastiach, ktoré sú pre komerčné poisťovne nedostatočne ziskovo atraktívne alebo stratové. Štátne poisťovne sú aj v oblastiach, kde je dobré, aby s poistením bola spojená štátna garancia. [2]

Cieľom vzájomnej poisťovne je vzájomná pomoc pri finančnom eliminovaní negatívnych dôsledkov náhodnosti na členov vzájomnej korporácie. Východiskom je základná vzájomná filozofia, ktorá hovorí, že škoda, ktorá sa stane jednému členovi spoločenstva, má byť nesená tými ostatnými, ktorým sa nestala. [2]

Členenie poisťovní z hľadiska zamerania činnosti:

- *univerzálne* - poisťujú všetky druhy rizík a môžu poskytovať i zaistenie,
- *životné* - poskytujú životné druhy poistenia,
- *neživotné* - poskytujú neživotné druhy poistenia,
- *špecializované* - špecializujú sa na určitý druh alebo odvetvie poistenia, na poistenie určitých rizík, na niektoré skupiny poistených. [3]

Druhým účastníkom poistného vzťahu sú klienti - poistníci a poistení. Poistníci zjednávajú poistenie v prospech tretej osoby, poistení sú účastníci, na ktorých majetok, život alebo zdravie sa poistenie vzťahuje. Aby poistenie vzniklo, je potrebné uzatvorenie poistnej zmluvy medzi klientom a poisťovňou, ak nevznikne poistenie na základe inej skutočnosti.

1.4.2 Poistní brokeri

Poistní brokeri - sprostredkovatelia poistenia fungujú ako samostatné podnikateľské subjekty. Uľahčujú styk klienta s poisťiteľom jeho rizík. Poistných brokerov môžeme rozdeliť do dvoch skupín. Rozlišovacím kritériom je stupeň ich nezávislosti. Buď ide o zmocnencov jednej alebo niekoľkých poisťovní, ktorí pre ne zjednávajú poistenie, alebo sú to nezávislí poisťní makléri, ktorí pracujú na základe plnej moci klienta a hľadajú pre neho na trhu optimálnu poistnú ochranu. [2]

Iný zdroj uvádza tieto kategórie poisťovacích sprostredkovateľov:

Viazaný poisťovací sprostredkovateľ

Sprostredkovateľskú činnosť vykonáva menom a na účet jednej alebo viacerých poisťovní. V prípade ponuky poistných produktov viacerých poisťovní nesmú byť tieto produkty vzájomne konkurenčné.

Výhradný poisťovací agent

Sprostredkovateľskú činnosť vykonáva menom a na účet jednej poisťovne na základe písomnej zmluvy.

Poisťovací makléř

Uzatvára zmluvu so záujemcom o poistenie alebo zaistenie a je viazaný obsahom tejto zmluvy. Spracováva komplexnú analýzu poistných rizík, návrhy poistných alebo zaistných programov, poskytuje konzultačnú a poradenskú činnosť, vykonáva správu uzatvorených poistných alebo zaistovacích zmlúv, sleduje lehoty k ich revízii, spolupracuje pri likvidácii poistných udalostí.

Samostatný likvidátor poistných udalostí

Uzaviera zmluvu s poisťovňou a na jej základe, jej menom a na jej účet prevádza opatrenia nutné k zisteniu rozsahu jej povinností plniť zo zjednaného poistenia. [5]

Sprostredkovateľ môže poistenie sprostredkovať až po registrácii v špeciálnom registri vedenom ČNB. Osvedčenie o svojom zápise je sprostredkovateľ povinný na požiadanie predložiť. Aby mohol byť poisťovací sprostredkovateľ zaregistrovaný, musí splniť zákonom stanovené požiadavky. K najdôležitejším z hľadiska ochrany spotrebiteľov patria odborná spôsobilosť a dôveryhodnosť. Musí zároveň vykonať skúšku poisťovacieho spros-

stredkovateľa pre základný kvalifikačný stupeň odbornej spôsobilosti v zmysle zákona č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí. [5]

1.4.3 Ostatné subjekty

Česká asociácia poisťovní

Zahájila činnosť 1.1.1994 a je záujmovým združením komerčných poisťovní. Má 30 riadnych členov a hlavným poslaním asociácie je zastupovať, hájiť a presadzovať záujmy členských poisťovní a ich klientov vo vzťahu k orgánom štátnej správy, legislatíve a ďalším subjektom. Úlohou je aj podpora záujmov českého poistného trhu voči EÚ, spolupráca so zahraničnými asociáciami a podpora a rozvoj poisťovníctva a poistného trhu v ČR. [5,19]

Česká kancelária poisťiteľov

Právnická osoba zriadená zákonom č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla dňa 30.7.1999. Je to profesijná organizácia poisťiteľov, ktorí sú na území ČR oprávnení prevádzkovať poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidla.

[23]

2 POISTENIE

2.1 Vývoj poistenia

Už oddávna ľudia uvažovali nad rôznymi spôsobmi ako sa vyrovať s nepredvídateľnými udalosťami ako živelné pohromy, úrazy, straty života. Prvé úvahy o poistení sa objavujú už okolo roku 2000 pred n. l. Boli spojené so vzájomným krytím strát. Kryli sa najmä výdaje na pohreby a taktiež výdaje spojené s prepravou tovaru pomocou karavanov.

Najstaršou zachovanou poistnou zmluvou je námorná poistka, ktorú v roku 1385 vydal notár v Pise. Prvá požiarna poisťovňa vznikla v roku 1676 v Hamburgu pod názvom Generálna požiarna pokladňa.

V druhej polovici 18. stor. sa poisťovanie inštitucionalizuje. Vznikajú poisťovne predovšetkým vo forme vzájomných poisťovní. Hlavnými poistnými odvetviami sú poistenie požiarne, námorné a životné.

V 19. stor. sa poistenie začína chápať ako užitočný druh obchodnej činnosti, stáva sa predmetom podnikania. Presadzujú sa poisťovne akciové, ale naďalej fungujú i vzájomné poisťovne.

Po 2. svetovej vojne sa posilňuje štátny dozor nad poisťovníctvom. V danom období sú tri cesty rozvoja poistenia:

- špecializácia už existujúcich druhov a odvetví poistenia,
- združovanie existujúcich poistných druhov,
- vznik nových druhov poistenia. [3,5]

2.1.1 Vývoj poistenia v ČR

V roku 1827 vznikla v Prahe Prvá česká vzájomná poisťovňa. Začala prevádzkovať požiarne poistenie nehnuteľností, od roku 1864 poistenie hnutel'nych vecí a krúpobitné poistenie. Od roku 1909 aj životné poistenie a ďalšie produkty. Takmer súčasne vznikol podobný ústav v Brne. Jeho pôvodné pomenovanie sa zmenilo na Moravskosliezsku vzájomnú poisťovňu. Do roku 1945 pôsobilo na území Československa viac ako 700 poisťovní. Počas znárodnenia v roku 1945 bol ich počet obmedzený na päť. V roku 1948 bola vytvorená jedna štátna poisťovňa, ktorá bola v roku 1968 v súvislosti s federáciou rozdelená na Českú štátnu poisťovňu a Slovenskú štátnu poisťovňu. V roku 1991 bol vydaný Zákon o

poistovníctve, ktorý vytvoril podmienky na zrušenie monopolu Českej štátnej poisťovne. Po vydaní tohto zákona začali vznikať nové poisťovne a obnovoval sa poisťný trh. [3,5]

2.2 Pojem poistenie

Ekonomický subjekt má dve možnosti, ako sa finančne vyrovnáť s náhodnými a nepredvídateľnými udalosťami. Môže využiť:

- ✓ samopoistenie – kryje ich z vlastných zdrojov,
- ✓ poistenie – presunie riziko na inštitúciu prevádzajúcu poistenie.

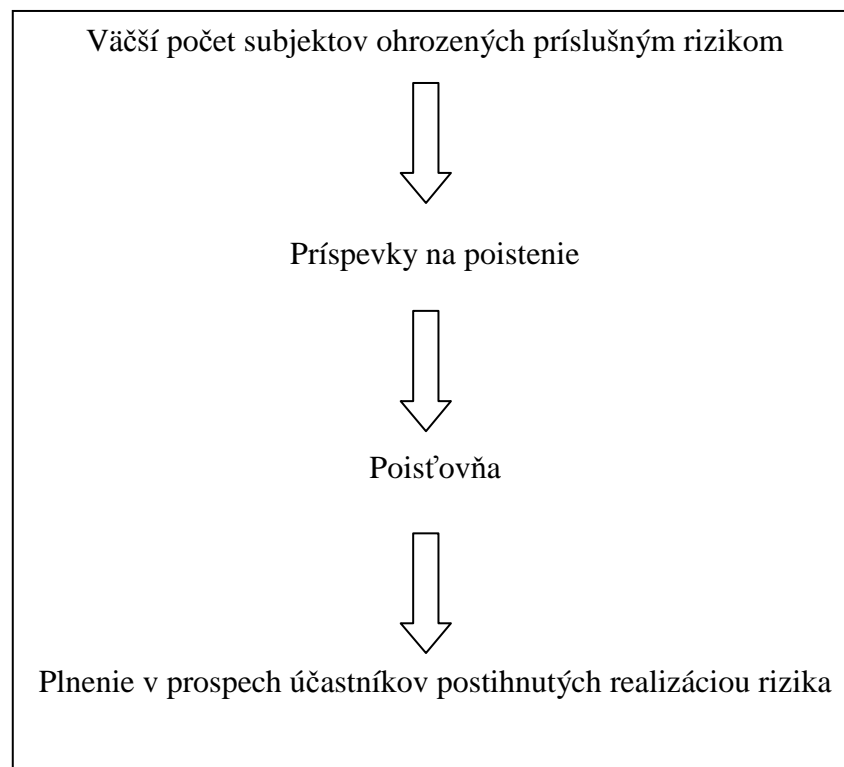
Poistenie môžeme z tohto hľadiska chápať ako nástroj finančnej eliminácie negatívnych dôsledkov náhodnosti. Poistenie nedokáže ovplyvniť výskyt náhodných udalostí, vznik škôd, ale môže finančne eliminovať dopad týchto udalostí. Pomocou poistenia sa dajú nahradiť straty vzniknuté pri realizácii čistých rizík. Pre poistenie bolo špecifikované, že sa jedná o tvorbu, rozdeľovanie a užitie poisťného fondu, určeného k úhrade potrieb ekonomických subjektov, ktoré sú v jednotlivých prípadoch výskytu náhodne, no vcelku odhadnuteľné. [2,3]

Poisťný fond bol všeobecne priradený ku kategórii finančných rezerv. Aby sa poisťný fond odlíšil od iných peňažných rezervných fondov, požadovalo sa tvorenie poisťného fondu poisťnou metódou a matematicky zmerateľné náhodné finančné potreby. [2]

Tvorba poisťného fondu je založená na skutočnosti, že sa na nej podieľajú všetky zúčastnené subjekty a veľkosť príspevkov do poisťného fondu sa odvíja od veľkosti rizika. V konečnom dôsledku nie je dôležitá veľkosť príspevkov jednotlivých účastníkov, ale veľkosť celkovej vytvorenej rezervy, ktorá by mala byť dostatočná k úhrade nastalých náhodných potrieb. [3]

Rozdeľovanie poisťného fondu sa uskutočňuje na základe princípu podmienenej návratnosti. Vytvorené rezervy sú používané na úhradu náhodných potrieb len za podmienky realizácie rizika. [3]

Poistenie teda umožňuje vyrovnávanie rizika v rámci zúčastnených subjektov na poistení.

Obr. 2 Vyrovnávanie rizika pomocou poistenia [3]

Poistenie – finančná služba

Predmetom je za úplatu poskytnutá poistná ochrana. Poistenie presúva časť finančných prostriedkov tam, kde sú v danom okamihu potrebné.

Poistenie – dôchodková kategória

Prostredníctvom poistenia dochádza k dôchodkovej stabilizácii ekonomických subjektov.

Poistenie – právny vzťah

Poistiteľ na seba preberá záväzok, že poistenému poskytne poistné plnenie v prípade uskutočnenia náhodnej, v poistných podmienkach bližšie špecifikovanej, udalosti. [3]

2.3 Členenie poistenia

Spôsob financovania delí poistenie na dva systémy:

- sociálne poistenie** – zahŕňa úhradu tzv. sociálnych rizík v rozsahu danom rozhodnutím štátu, je koncipované ako povinné poistenie;
- komerčné (súkromné) poistenie** – kryje riziká ekonomických subjektov, v nadväznosti na ich rozhodnutie a potreby. [3]

Z právneho hľadiska sa poistenie člení na:

- A. **dobrovoľné poistenie** – poistná zmluva medzi poistníkom a poistiteľom sa zjednáva v závislosti na rozhodnutí poistníka;
- B. **povinné poistenie**
- *povinné zmluvné* – právny predpis určuje povinnosť zjednania poistnej zmluvy pre dané subjekty;
 - *zákonné* – povinnosť poistenia vyplýva zo zákona a poistná zmluva sa nezjednáva. [3]

2.3.1 Poistenie sociálne

Sociálne poistenie kryje riziká, ktoré majú sociálny charakter a z nich vyplývajúce potreby. Poistné je stanovené pre všetkých účastníkov rovnakým spôsobom, teda rezervy sa nevytvárajú v závislosti na riziku. [5]

Formy riešenia existencie sociálnych rizík:

1. **Sociálne poistenie** - je financované zo štátneho rozpočtu. Zamestnanci a zamestnávateľia platia poistné putujúce do štátneho rozpočtu a odtiaľ je potom pre-rozdeľované. Pod pojmom sociálne poistenie je zahrnuté krytie:
 - dlhodobej pracovnej neschopnosti - sociálne dôchodkové poistenie,
 - krátkodobej pracovnej neschopnosti - sociálne nemocenské poistenie,
 - potrieb v nezamestnanosti - poistenie nezamestnanosti.
2. **Zdravotné poistenie** - zdravotné poisťovne môžu prevádzkovať tzv. všeobecné zdravotné poistenie. Od poistencov prijímajú poistné a hradia úkony zdravotníckym zariadeniam. [5]

2.3.2 Komerčné poistenie

Komerčné poistenie sa väčšinou charakterizuje ako poistenie dobrovoľné, ktoré má zmluvnú podobu. Platí tu zásada ekvivalencie, to znamená, že veľkosť príspevku na poistenie sa odvíja od veľkosti rizika. [5]

Podľa spôsobu tvorby rezerv členíme komerčné poistenie na:

- a) **poistenie rizikové** - nie je jasné, či poistná udalosť nastane. Ak nenastane, tak poisťovňa nevypláca žiadne poistné plnenie. Poistné sa v priebehu poistného obdobia v poisťovne spotrebuje na pokrytie rizík;
- b) **poistenie rezervotvorné** - tvorí sa rezerva na výplatu zjednaných poistných plnení v budúcnosti. Poistné plnenie sa vypláca takmer vždy. [5]

Podľa druhu krytých rizík rozoznávame:

- A. **poistenie životné** - kryje riziko úmrtia a riziko dožitia,
- B. **poistenie neživotné** - kryje sa majetok, zodpovednosť, úraz, choroba a iné. [5]

3 ŽIVOTNÉ POISTENIE

Pôvodná myšlienka životného poistenia bola zabezpečiť určitú časť finančných zdrojov pre rodinu v prípade smrti alebo straty zárobkovej schopnosti žiteľa. Základom obsahu životných produktov je zjednanie vhodného moderného životného poistenia, ktorým jednotlivec získava na jednej strane istotu, že v prípade osudovo nepriaznivej situácie budú jeho najbližší finančne zabezpečení, na druhej strane, že ak sa sám dožije určitého dohodnutého veku, bude mu vyplatená zjednaná poistná čiastka. [2]

Životné poistenie teda kryje dve základné riziká:

- **riziko úmrtia,**
- **riziko dožitia.**

Tým, že zahrňuje tieto dve riziká prostredníctvom zjednania určitej veľkosti poistnej čiastky zvolenej poistníkom, plní okrem vlastného krytia rizík i úspornú funkciu. Môže byť teda chápané aj ako sporiaci a investičný inštrument, pretože v rámci životného poistenia sa špecifickým spôsobom vytvárajú úspory. [3]

Poistnú čiastku si zjednáva poistník v poistnej zmluve.

V životnom poistení sa riziko hodnotí podľa faktorov, ktoré ovplyvňujú pravdepodobnosť úmrtia. K týmto faktorom zahrňujeme najčastejšie: vek, dĺžku poistnej doby, pohlavie, zdravotný stav, spôsob života poisteného a iné. Na základe ohodnotenia rizika sa určí veľkosť netto poistného, v niektorých prípadoch môže prísť k odmietnutiu zjednania životného poistenia zo strany poisťovne, a to hlavne v prípade nepriaznivého zdravotného stavu záujemcu, kedy je riziko úmrtia príliš vysoké. [3]

Technická úroková miera v životnom poistení predstavuje cenotvorný faktor a súčasne zaručuje minimálne zhodnotenie prostriedkov vkladanych do životného poistenia. Má vplyv na veľkosť netto poistného, jej veľkosť je regulovaná zo strany štátu (v súčasnosti je horný limit stanovený na 2,4%). [3]

3.1 Typy životných poistení

Životné poistenie kryje síce iba dve riziká, ale krytie týchto rizík môže byť rôznymi podobami kombinované. V skutočnosti existuje celá rada druhov a podôb životného poistenia.

3.1.1 Poistenie pre prípad smrti

Poistenie pre prípad smrti patrí k rizikovým životným poisteniam, neobsahuje žiadny kapitálový prvok. Hlavným cieľom je zabezpečenie finančných prostriedkov pre pozostalých poisteného. [5]

V prípade realizácie rizika je poistná čiastka vyplatená osobe, ktorú určil poistník v poistnej zmluve - obmyslenému. Základné rozdelenie podľa spôsobu zjednania poistnej doby člení poistenie pre prípad úmrtia na dočasné poistenie pre prípad úmrtia a časovo neobmedzené poistenie pre prípad úmrtia. [3]

Dočasné poistenie pre prípad úmrtia kryje riziko smrti len v rámci zjednanej poistnej doby. Ak v priebehu poistnej doby nenastane poistná udalosť, poistné plnenie nie je vyplácané.

Časovo neobmedzené poistenie pre prípad úmrtia je poistenie, pri ktorom je poistné plnenie vyplatené vždy, len nie je presne známe v akom okamžiku. V praxi sa stanoví maximálny horný vek ako možný termín vyplatenia poistného plnenia a súčasne je platenie poistného obmedzené maximálne do určitého veku. [3]

Pravdepodobnosť smrti poistenej osoby s vekom rastie. Tejto pravdepodobnosti by mala odpovedať cena poistenia - poistné. Čiže poistné by sa malo každým rokom zvyšovať. V praxi sa však stanovuje konštantná cena na celú dobu poistenia. Poistený teda v prvých obdobiach platí viac na poistnom ako odpovedá pravdepodobnosť úmrtia, poisťovňa vytvára z tohto vyššieho poistného rezervu, ktorú potom čerpá v druhej fáze poistnej doby, kedy poistník platí nižšiu cenu poistenia než odpovedá pravdepodobnosti úmrtia. [3]

3.1.2 Poistenie pre prípad dožitia

Poistenie pre prípad dožitia je obdobou sporenia, ide o tvorbu úspor. Často sa využívajú odvodené druhy poistenia pre prípad dožitia, a to dôchodkové poistenie a tzv. venové poistenie. [4]

Dôchodkové poistenie

Ide o poistenie pre prípad dožitia sa zjednaného veku s postupnou výplatou poistnej čiastky. Základ dôchodkového poistenia tvorí zjednanie výplaty tzv. základného dôchodku, ktorý je určený na krytie potrieb v starobe. [4]

Venové poistenie

Dohodnutá poistná čiastka je vyplatená pri sobášii poisteného alebo v prípade dovŕšenia určitého veku osoby uvedenej v poistnej zmluve. [4]

Poistenie zjednávajú rodičia (poistník) pre svoje dieťa (poistený). [3]

3.1.3 Zmiešané životné poistenie (kapitálové životné poistenie)

Kapitálové životné poistenie patrí do kategórie poistenia na smrť a na dožitie. Znamená to, že poistenému alebo oprávnenej osobe je vyplatená poistná čiastka i v prípade smrti i v prípade dožitia sa konca poistnej doby. Vložené prostriedky sú zhodnotené technickou úrokovou mierou. Časť z plateného poistného je určená na krytie rizika smrti a časť poisťovňa pripisuje v prospech klienta ako tzv. kapitálovú hodnotu, ktorú poisťovňa investuje a zhodnocuje. Ak klient zomrie, poisťovňa vypláca kapitálovú hodnotu poistenia i poistnú čiastku pre prípad smrti. V prípade, že sa klient dožije konca poistenia, vypláca poisťovňa kapitálovú hodnotu poistenia. [5]

Hlavnou nevýhodou kapitálového životného poistenia je, že poisťovne investujú najviac do termínovaných vkladov a dlhopisov, ktoré poskytujú relatívne nízke výnosy. Robia tak z dôvodu finančnej stability. Spôsoby investovania poistného sú totiž veľmi prísne regulované právnymi predpismi. No v konečnom dôsledku bývajú tieto výnosy vyššie ako bežné úroky pri sporiacich účtoch či termínovaných vkladoch u bánk. [5]

3.1.4 Investičné životné poistenie

Výška poistného plnenia závisí na výnosoch z investovania rezerv poistného, pričom riziko nesie poistník. Sám si volí programy investovania, v ktorých sa budú jeho prostriedky zhodnocovať, a tak sám ovplyvňuje ich výnosnosť. Pri tomto type poistenia sa nepočíta s technickou úrokovou mierou. Programy investovania ponúka poisťovňa, líšia sa výnosovým potenciálom a mierou rizika. Podkladovými aktívami jednotlivých programov investovania môžu byť napr. nástroje peňažného trhu, dlhopisy a ostatné cenné papiere s pevným výnosom, akcie a ostatné cenné papiere s premenlivým výnosom, nehnuteľnosti.

[5]

V rámci tohto poistenia vedie poisťovňa poistenému individuálny účet, ktorý je tvorený investičnými podielovými jednotkami. Hodnota poistného plnenia v prípade dožitia je viazaná na hodnotu podielového účtu v okamihu poistnej udalosti. V prípade smrti poistnej

osoby je oprávněným osobám vyplácaná poistná čiastka pre prípad smrti a aktuálna hodnota podielových jednotiek. [5]

3.2 Pripoistenie k životnému poisteniu

Krytie rizika úmrtia a dožitia býva doplňované o krytie neživotných rizík. K pripoisteniu patrí hlavne:

- úrazové poistenie,
- invalidné poistenie, a to v podobe výplaty dôchodku alebo jednorazového poistného plnenia alebo i ako oslobodenie od platenia poistného v prípade invalidity,
- poistenie vážnych chorôb,
- nemocenské poistenie,
- poistenie dlhodobej starostlivosti. [3]

3.3 Daňové zvýhodnenie životného poistenia v ČR

Novela zákona o daniach z príjmov umožňuje znižovať základ dane z príjmov o príspevok na životné poistenie. Pre *zamestnancov i pre samostatne zárobkovo činné osoby* platí maximálna odpočítateľná čiastka **12 000 Kč za rok**. Musia byť však splnené nasledujúce podmienky:

- poistník uzatvoril poistenie minimálne do 60 rokov veku,
- poistník uzatvoril poistenie aspoň na 5 rokov,
- poistník v poistnej zmluve zjednal poistenie pre prípad smrti alebo dožitia určitého veku alebo poistenie pre prípad dožitia určitého veku alebo dôchodkové životné poistenie,
- poistník je súčasne poisteným a platcom dane z príjmu.

Ak prispieva *zamestnávateľ* na životné poistenie svojho zamestnanca, môže si odpočítať zo základu pre výpočet dane až **24 000 Kč na jedného zamestnanca**. Z príspevku zamestnávateľa na životné poistenie sa neplatí ani sociálne ani zdravotné poistenie. [5]

4 NEŽIVOTNÉ POISTENIE

Neživotné poistenie kryje rôzne riziká neživotného charakteru. Pod týmito rizikami je zahrnuté riziko ohrozujúce zdravie a životy osôb, riziko vyvolávajúce priame vecné škody, riziko vyvolávajúce finančné straty. Neživotné poistenie môže byť rozčlenené do nasledujúcich oblastí:

- neživotné poistenie osôb,
- poistenie majtkové,
- poistenie zodpovedností,
- poistenie právnej ochrany,
- cestovné poistenie. [3]

4.1 Neživotné poistenie osôb

a) Úrazové poistenie

Výplata poistného plnenia sa pri úrazovom poistení uskutočňuje v prípade, že úraz spôsobí prechodné alebo trvalé telesné poškodenie alebo smrť poisteného. Úraz predstavuje neočakávané a náhle pôsobenie vonkajších síl alebo vlastnej telesnej sily nezávisle na vôli poisteného, ktoré spôsobili telesné poškodenie alebo smrť poisteného. [5]

b) Nemocenské poistenie

Nemocenským poistením sa poistený chráni proti riziku straty príjmu, ktoré vznikne následkom úrazu alebo choroby. Zmysel spočíva v tom, že ak je poistenému uznaná pracovná neschopnosť alebo je nutný pobyt v nemocnici, poisťovňa vypláca poistné plnenie zjednané v zmluve. Poistený je tak chránený pred stratou príjmu spôsobenou pracovnou neschopnosťou. [5]

4.2 Poistenie majetku

Majtkové poistenie je zamerané na škody, ktoré môžu vzniknúť na majetku fyzických či právnických osôb. Poistenie majetku sa člení na:

- poistenie vecí,
- poistenie záujmov.

Poistenie vecí obsahuje poistenie hnutel'ného a nehnuteľného majetku. Patrí sem napr. poistenie domácností, poistenie budov, poistenie skla, poistenie strojov, poistenie poľnohospodárskych rizík. [4]

Poistenie záujmov zahrňuje napr. poistenie pohľadávok, poistenie úverov, poistenie pri prerušení prevádzky a ďalšie. [4]

Poistenie domácností

Poistenie domácností chráni najmä zariadenie domácnosti používané na jej prevádzku a veci, ktoré slúžia členom domácnosti. Poistenie sa zameriava na škody spôsobené víchricou alebo krupobitím, požiarom, výbuchom, úderom blesku, zemetrasením, povodňou, ťarchou snehu, nárazom alebo zrútením lietadla, krádežou vlámaním alebo lúpežou, vandalizmom. [4]

Poistenie budovy

Poistenie chráni obytné domy, byty vo vlastníctve, stavby alebo zariadenia patriace k domu, ako garáž, dielňa, vonkajší bazén. Ďalej sa poistenie vzťahuje na rekreačné chaty, stavebný materiál a mechanizmy. [4]

Poistenie úveru

Poistenie úveru kryje finančné straty v prípade nesplatenia poskytnutého úveru. Úverové riziko môže kryť celá rada poistných produktov. Patrí k nim:

1. životné poistenie,
2. nemocenské poistenie, invalidné poistenie,
3. majetkové poistenie zástav,
4. úverové poistenie:
 - poistenie obchodného úveru,
 - poistenie bankového úveru,
 - poistenie vývozných úverov,
 - poistenie poľnohospodárskych úverov. [3]

Z hľadiska úverového poistenia môžeme úverové riziká rozdeliť na:

a) *komerčné úverové riziká*

- platobná neschopnosť,
- platobná nevôľa,
- kurzové riziká,

b) *politické (teritoriálne) riziká*

- platobné problémy vyvolané politickými udalosťami,
- nemožnosť transferu úhrad do krajiny vývozcu z dôvodu politických udalostí v krajine dovozcu
- administratívne rozhodnutia orgánov štátu dlžníka,
- administratívne a politické opatrenia v tretích zemiach,
- prírodná katastrofa v krajine dovozcu,
- nezaplatenie pohľadávky verejnoprávnym dovozcom.

Výsledky ohodnotenia konkrétneho úverového rizika sa odrážajú:

- od rozhodnutia, či poisťiteľ prijme úverové riziko ku krytiu,
- od ceny poistenia,
- od výšky spoluúčasti (zvyčajne 20 až 25 %, niekedy dosahuje až 50 %),
- od dĺžky časovej franšízy (zvyčajne 6 až 12 mesiacov). [3]

Poistenie pre prípad prerušenia prevádzky

Poistenie kryje škody, zabezpečuje náhradu finančnej ujmy, ktorá vzniká v dôsledku prerušenia prevádzky. Toto prerušenie je spôsobené poškodením poisteného majetku živelnou alebo inou udalosťou. Veľkosť poisťnej čiastky býva odvodená od tzv. hrubého zisku, ktorý zahŕňa ušlý zisk a fixné náklady, v niektorých prípadoch sa sem zahrňuje aj krytie tzv. dodatočných nákladov. To sú náklady, ktoré podnik vynakladá pri náhradnom riešení situácie pri prerušení prevádzky. Poistné plnenie vypláca poisťovňa maximálne po určitú zjednanú dobu, zvyčajne je maximálna doba ručenia stanovená na dobu jedného roka. [3]

4.3 Poistenie zodpovedností

Poistenie zodpovednosti za škodu si zjednáva klient pre prípad, kedy zodpovedá inému subjektu za vzniknutú škodu a je povinný ju nahradiť. Podľa charakteru rizík sa môže poistenie rozdeliť do nasledujúcich oblastí:

- zodpovednostné poistenie vozidiel,
- zodpovednostné poistenie pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania,
- profesijné zodpovednostné poistenie,
- obecné zodpovednostné poistenie. [3,5]

K najčastejším poistenia zodpovednosti za škodu patrí **povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla**. Osoba, ktorá má povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu, je povinná tak urobiť najneskôr v prvý deň použitia vozidla. Poistenému z tohto poistenia vyplýva právo, aby poistiteľ za neho uhradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu

- škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením. [4]

Potvrdenie o platnosti poistenia aj pre zahraničie sa nazýva **zelená karta**.

V súvislosti s prevádzkou motorového vozidla môžeme spomenúť aj **havarijné poistenie**. Uzatvára sa pre prípad poškodenia alebo zničenia vozidla v dôsledku havárie. Výška poistného sa odvíja od značky a typu vozidla, od rozsahu zvolenej poistnej ochrany a od výšky spoluúčasti. Havarijné poistenie sa často rozširuje o doplnkové poistenie, ktorým môže byť poistenie pre prípad poškodenia alebo zničenia vozidla v dôsledku živeľnej udalosti, pre prípad odcudzenia vozidla, pre prípad smrti v dôsledku havárie, úrazové poistenie osôb vo vozidle, poistenie batožiny. [4]

4.4 Poistenie právnej ochrany

Poistenie právnej ochrany je poistný produkt, ktorý má chrániť klientov pred nákladmi spôsobenými súdnym riadením. Poisťovne poskytujúce toto poistenie väčšinou hradia náklady na právneho zástupcu, súdne výdaje a pod. [5]

Poistenie právnej ochrany má 3 základné podoby:

1. **Poistenie právnej ochrany motorového vozidla** - v rámci tohto poistenia sú poistení vlastník, držiteľ, vodič a osoby prepravované vozidlom. V rámci poistenia právnej ochrany vodiča motorového vozidla je poistený iba vodič.
2. **Poistenie právnej ochrany rodiny** - kryje poistenú osobu, manžela (manželku), druha (družku), nedospelé deti, ďalšie osoby žijúce v domácnosti.
3. **Poistenie právnej ochrany podnikov** - zahŕňa poistené krytie v prípade zodpovednosti za škody, trestného práva, pracovného práva a sociálne správneho práva. [3]

4.5 Cestovné poistenie

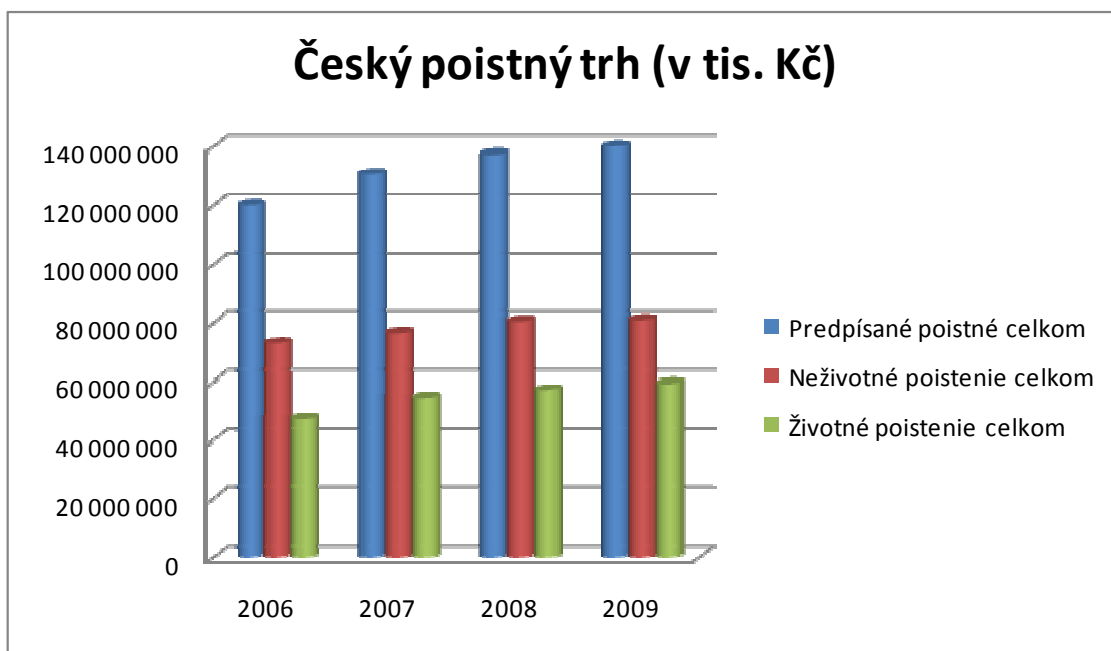
Cestovné poistenie umožňuje uzavrieť poistenie liečebných nákladov v zahraničí. Poistné plnenie je vyplácané v prípade ambulantného lekárskeho ošetrovania v zahraničí, v prípade hospitalizácie vrátane dopravy do nemocnice, prevozu chorého či prevozu pozostatkov na územie trvalého bydliska. Klient si môže poistiť batožinu proti krádeži alebo proti strate pri preprave. [4]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 ČESKÝ POISTNÝ TRH

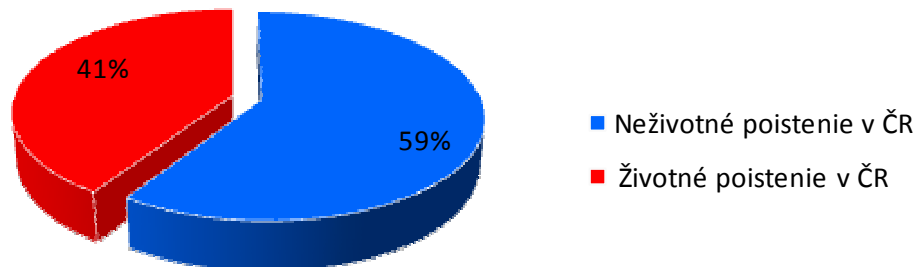
Podľa štatistík Českej asociácie poisťovní dosiahol český poistný trh za rok 2009 pozitívne medziročné výsledky. Oproti roku 2008 vzrástol zhruba o polovicu, no kladný je fakt, že zásadne nepodľahol vplyvom hospodárskej krízy. Celkový objem predpísaného poistného narástol medziročne o 2,5 % na 139,9 mld. Kč. Tempo rastu životného poistenia sa medziročne zvýšilo o 5,1 %, pri neživotnom poistení sa zaznamenala stagnácia (+0,6 %). Päť-percentný nárast v rámci segmentu životného poistenia prevýšil všetky pôvodné očakávania. V minulých rokoch totiž dominovalo neživotné poistenie. Práve dlhodobá stabilita odvetvia môže byť dôvodom, že členovia ČAP vykazovali za rok 2009 pozitívne výsledky.

[21]

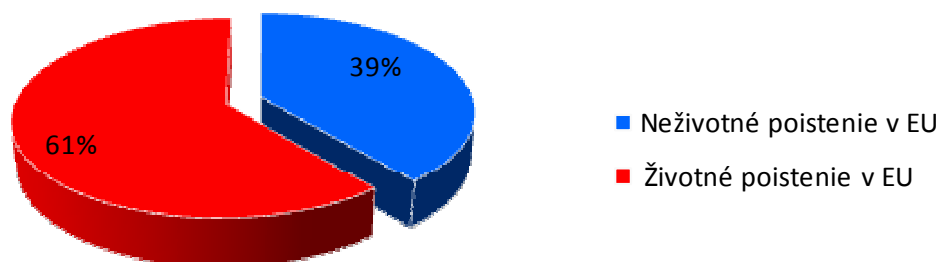
Graf 1 Vývoj predpísaného poistného na českom poistnom trhu. [20,22]

Podiel životného a neživotného poistenia v ČR za rok 2008

Graf 2 Podiel životného a neživotného poistenia v ČR za rok 2008. [22]

Podiel životného a neživotného poistenia v EU za rok 2008

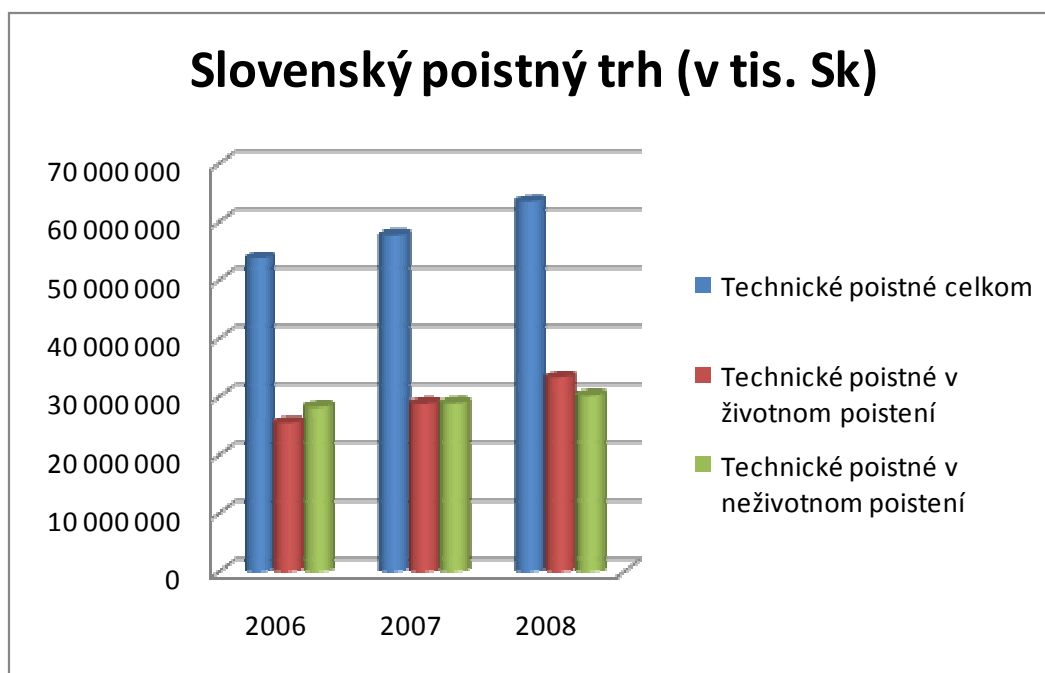

Graf 3 Podiel životného a neživotného poistenia v EU (27) za rok 2008. [22]

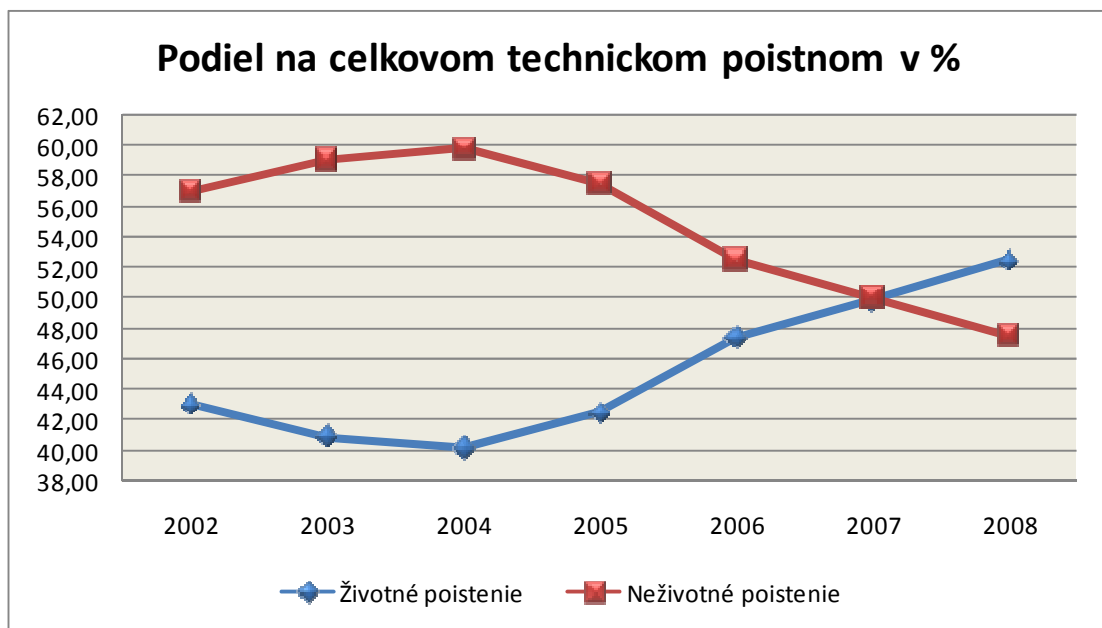
6 SLOVENSKÝ POISTNÝ TRH

Slovenský poistný trh v roku 2008 pokrývalo 23 poisťovacích spoločností, ktoré boli členmi Slovenskej asociácie poisťovní (SLASPO). Zlé podmienky na svetovom finančnom trhu v roku 2008 sa slovenského poistného trhu výraznejšie nedotkli. Všetky členské poisťovne SLASPO zostali solventné, nemuseli žiadať o finančnú podporu. Podieľali sa na tom hlavne prísna regulácia sektora a konzervatívne správanie poisťovní pri hodnotení rizík a nakladaní s prostriedkami technických rezerv. Podobne, ako v predchádzajúcich rokoch narastal podiel životného poistenia na celkovom technickom poistnom. Medziročný rast bol o 10,1 %, v neživotnom poistení vzrástla hodnota predpísaného poistného iba o 4,5 %.

[44]

Graf 4 Vývoj technického poistného na slovenskom poistnom trhu. [44]

Graf 5 Podiel životného a neživotného poistenia na celkovom technickom poistnom v % za roky 2002 - 2008. [44]

Graf 5 ukazuje, že podiel životného a neživotného poistenia na Slovensku sa začína približovať k trendu v EU. V roku 2007 to bolo 50 na 50 a postupne sa podiel životného poistenia zvyšuje a na druhej strane klesá podiel neživotného poistenia.

7 ZROVNANIE NAJVÝZNAMNEJŠÍCH POISŤOVACÍCH INŠTITÚCIÍ NA ČESKOM A SLOVENSKOM TRHU

7.1 Česká pojišťovna

7.1.1 Profil poisťovne

Česká poisťovňa má dlhoročnú a bohatú tradíciu v životnom i neživotnom poistení. V konkurenčnom prostredí je najväčšou poisťovňou na českom poistnom trhu. O spokojnosť zákazníkov sa stará približne 4100 zamestnancov a 6000 obchodných zástupcov v 29 obchodných regiónoch a na viac ako 3000 obchodných miestach. V r. 2008 sa Česká poisťovňa spolu s Generali stáva súčasťou vzniknutej poisťovacej skupiny Generali PPF Holding B. V., ktorá pôsobí v 14 krajinách strednej a východnej Európy. [26,29]

7.1.2 Produkty životného poistenia

Zo širokej ponuky produktov uvádzam:

Životné poistenie GARANCIA

Výhodou tohto produktu je jednoduché a jedinečné spojenie poistenia a zhodnotenia úspor. Vložením jednej čiastky získava klient životné poistenie, výhodné úrazové poistenie a zároveň výhodne investuje do zaisteného fondu. Peniaze sa zhodnocujú lepšie ako na bežných účtoch a termínovaných vkladoch, a pritom tu nehrozí riziko straty. V základnom poistení je zahrnuté poistenie pre prípad dožitia, poistenie pre prípad smrti, poistenie pre prípad smrti následkom úrazu v motorovom vozidle. Výhodou je zaručený minimálny výnos vo výške 1,8 % ročne. [30]

Životné poistenie Patriot

Produkt Patriot umožňuje kedykoľvek vložiť a následne kedykoľvek vybrať väčší obnos peňazí, ktoré sa medzitým solídne zhodnotia. [31]

Životné poistenie PROFI Invest

Poistenie sa skladá z poistenia od Českej poisťovne a z podielových fondov a investičných portfólií spoločností ČP Invest a Conseq Investment Management. Produkt je ponúkaný exkluzívne v spolupráci s externým partnerom OVB Allfinanz, a. s. Klient sám rozhoduje o umiestnení poistného, ktoré sa bude zhodnocovať. Možnosti, ktoré sú ponúkané sa líšia výškou možných výnosov a mierou rizika. [32]

Detské poistenie SLNIEČKO Plus

SLNIEČKO Plus je detské investičné poistenie so širokou poistnou ochranou dieťaťa a jeho rodičov a iných blízkych osôb. Poistenie býva zjednané až do 26. roku života dieťaťa, pričom je tu možnosť ukončiť poistenie kedykoľvek už po 18. roku života. [25]

7.1.3 Produkty neživotného poistenia

Česká poisťovňa ponúka okrem iných aj tieto produkty neživotného poistenia:

Povinné ručenie

Zákazník získava nadštandardnú ochranu proti škodám spôsobeným tretím osobám, taktiež široké asistenčné služby, súčasťou je aj úrazové poistenie vodiča a nad rámec zákona ponúka poisťovňa právnu pomoc poistenému až do výšky 20 000 Kč. [28]

Poistenie bytových domov

Poistenie bytových domov kombinuje:

- **živelné poistenie majetku**, ktoré zahŕňa požiar, výbuch, priamy úder blesku, pád lietadla a radu ďalších poistných nebezpečí,
- **poistenie ušlého nájomného,**
- **poistenie zodpovednosti za škodu vlastníkov/správčov nehnuteľností.**

Poistenie je vhodné pre občanom, majiteľov bytových domov, spoločenstvám vlastníkov bytových jednotiek, obciam, developerským spoločnostiam, bytovým družstvám a ostatným právnickým osobám. [27]

Celoročné cestovné poistenie

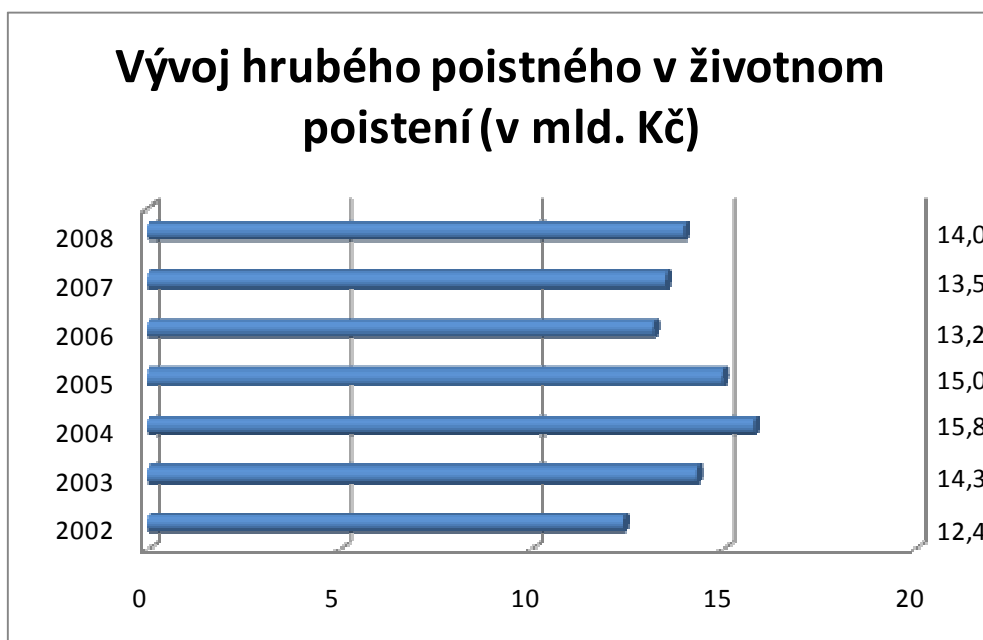
Poistenie ODYSSEUS je určené ľuďom, ktorí sú často na cestách v zahraničí. Poistenie zahŕňa poistenie liečebných výloh, úrazové poistenie, poistenie zodpovednosti za škodu občana, poistenie batožiny. Počet výjazdov do zahraničia v priebehu poistenia nie je obmedzený. Dĺžka jedného výjazdu je určená na 35 dní. [24]

V tabuľke je uvedená základná výška poistného na jeden rok:

Tab. 1 Základná výška poistného na jeden rok. [24]

Limit pre liečebné výlohy	1,5 mil. Kč	3 mil. Kč
Európa	1 700 Kč	2 060 Kč
Svet	2 900 Kč	3 620 Kč

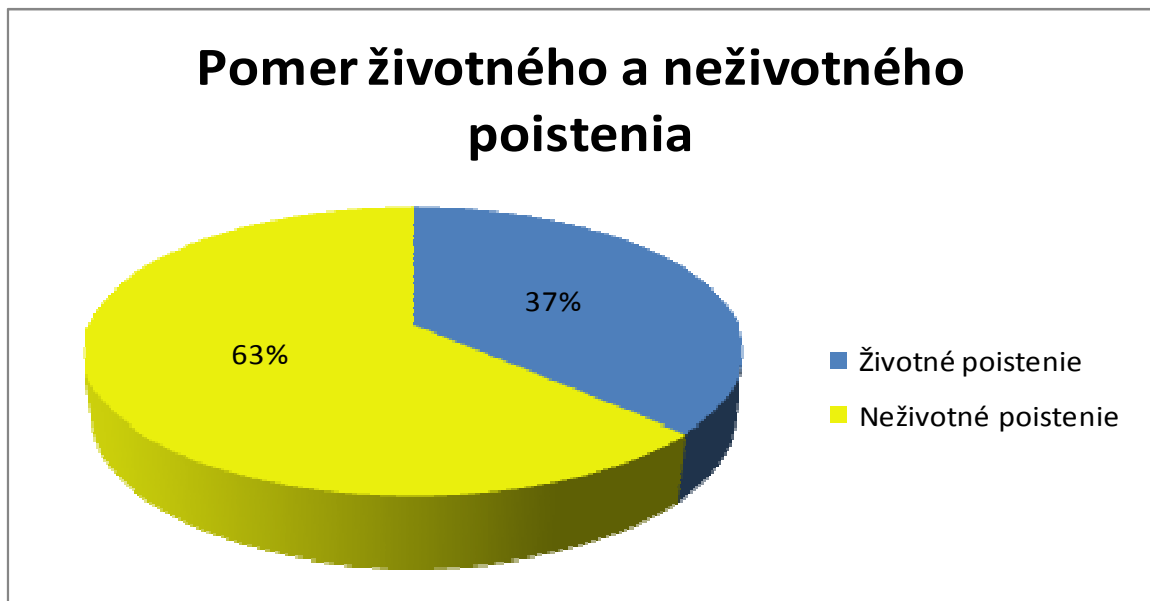
7.1.4 Výsledky Českej poisťovne

Graf 6 Vývoj hrubého poistného v životnom poistení. [33]

Graf 7 Vývoj hrubého poistného v neživotnom poistení. [33]

Graf 8 Priemerný pomer poskytnutého životného a neživotného poistenia v r. 2002 - 2008.

[33]

7.1.5 Česká poisťovňa - Slovensko

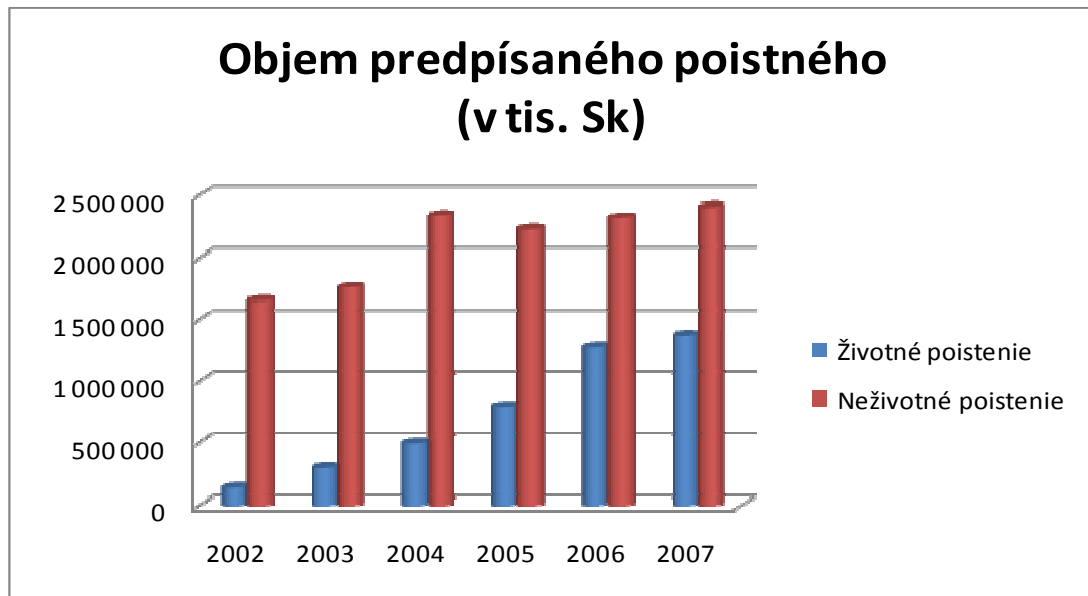

1. októbra 2008 sa zlúčili Českej poisťovňa - Slovensko, a. s. s Generali Poisťovňa, a. s. Spoločnosť pôsobí pod novým menom

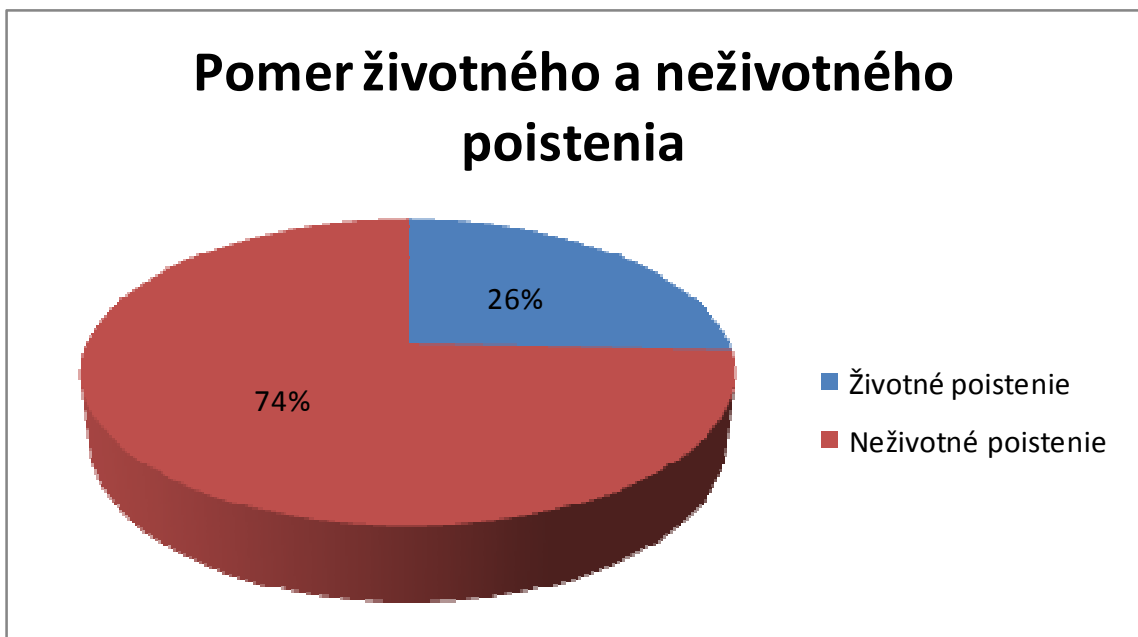
Generali Slovensko poisťovňa, a. s. Pre tento krok sa rozhodli po tom, ako sa obe poisťovne stali súčasťou silnej medzinárodnej skupiny Generali PPF Holding. [34]

Finančné ukazovatele

V tejto podkapitole som použila finančné výsledky Českej poisťovne - Slovensko, ktorá do roku 2007 vykonávala svoju činnosť samostatne.

Graf 9 Objem predpísaného poistného v Českej poisťovni - Slovensko. [35]

Graf 10 Priemerný pomer poskytnutého životného a neživotného poistenia v r. 2002 - 2007. [35]

7.1.6 Porovnanie

Vyššie uvedené grafy nám zobrazujú skutočnosť, že Česká poisťovňa i Česká poisťovňa - Slovensko poskytovala vo vykazovaných rokoch viac produktov neživotného ako životného poistenia. V českej spoločnosti je tento pomer o niečo nižší ako tomu bolo na Slovensku.

7.2 Allianz pojišťovna

7.2.1 Profil poisťovne

Allianz poisťovňa je dcérskou spoločnosťou svetového poisťovacieho koncernu Allianz SE. Na českom trhu pôsobí od roku 1993 a zaradila sa medzi 3 najväčšie české poisťovne. Najskôr začínala s ponukou životného poistenia, dnes zabezpečuje i poistenie privátneho majetku a poistenie zodpovednosti za škodu, majetkové poistenie pre podnikateľov a poistenie priemyselných rizík. V roku 1995 začala predávať havarijné poistenie vozidiel a cestovné poistenie, od roku 1999 ponúka povinné ručenie. [9]

7.2.2 Vybrané produkty životného poistenia

Rythmus - poistenie pre dospelých i deti

Poistenie prináša možnosť poistiť klienta i jeho partnera v jednej zmluve a taktiež poistiť až 4 deti, pričom si klient môže vybrať zo 6 druhov pripoistenia. Je tu možnosť voľby zo 14 druhov pripoistenia pre oboch poistených, poskytuje sa aj komplexné úrazové poistenie. Ponúkaný produkt patrí do investičného poistenia, kde si zákazník volí investičnú stratégiu z 8 ponúkaných investičných fondov. [10]

Pro život

Nový typ komplexného rizikového životného poistenia s voliteľnou investičnou zložkou. Poistné krytie je ponúkané na celý rad rizík pre jednotlivca i pre celé rodiny. Na jednej zmluve môže byť poistení 2 dospelí a 4 deti. Vstupný vek dospelých osôb je 18 - 75 rokov, vstupný vek detí 0 - 17 rokov. Minimálna doba poistenia je 5 rokov. Základným poistením je, že v prípade smrti úrazom vo vozidle alebo smrti z dôvodu srdiečného infarktu alebo cievnnej mozgovej príhody bude zjednaná čiastka vyplatená blízkym pozostalým. [8]

7.2.3 Vybrané produkty neživotného poistenia

Havarijné poistenie

Zákazníkovi sú ponúkané viaceré varianty, a tak sa sám môže rozhodnúť, proti ktorým nebezpečiam sa chce poistiť. Umožňuje získať bonus, zľavu z poistného, za bezškodový priebeh a zľavu v prípade, že je klientovo vozidlo vybavené vybranými zabezpečovacími systémami. Ponúkané varianty:

- A. Havária, živelná udalosť, odcudzenie, vandalizmus,

- B. Havária a živelná udalost',
- C. Odcudzenie, živelná udalost' a vandalizmus.

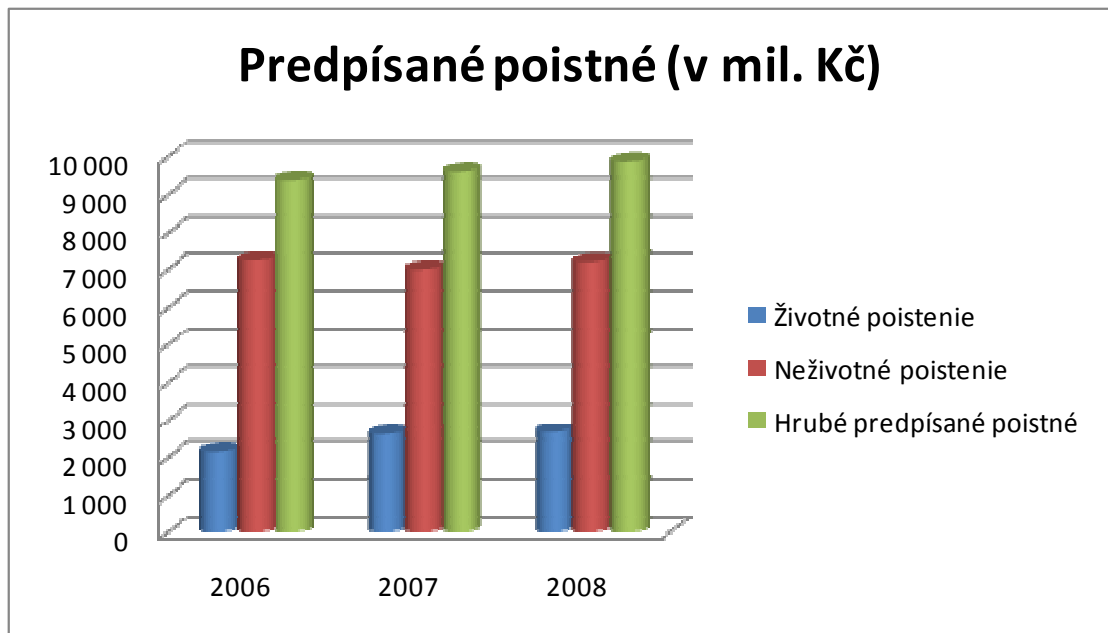
Navyše poisťovňa uhrádza náklady za nájom náhradného vozidla po dobu 5 dní, s limitom plnenia 1 000 Kč/deň, poskytuje asistenčné služby, komunikuje s klientom v českom jazyku pri volaní zo zahraničia a profesionálne a rýchlo likviduje poistné udalosti. [6]

Poistenie domácnosti

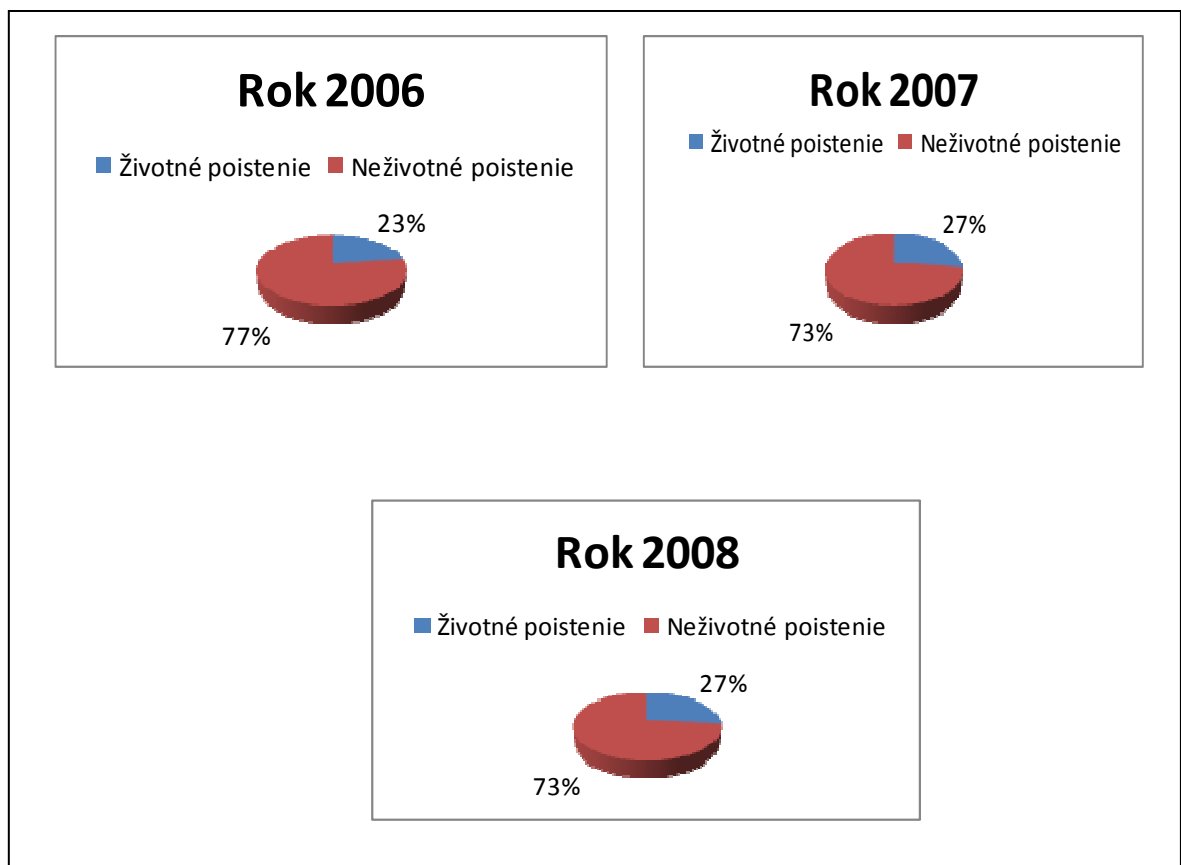
Tento produkt poisťuje:

- zariadenie domácnosti,
- veci osobnej potreby,
- audio-vizuálnu techniku, elektronické a optické prístroje,
- umelecké diela, zbierky a starožitnosti,
- klenoty, cennosti, cenné papiere a peniaze,
- športové náradie, bicykle, autopotreby,
- zdravotné pomôcky pre telesne postihnutých,
- stavebné súčasti bytu obstarané poisteným,
- veci slúžiace k výkonu povolania. [7]

7.2.4 Základné ekonomické údaje

Graf 11 Predpísané poistné v mil. Kč za roky 2006 - 2008. [11]

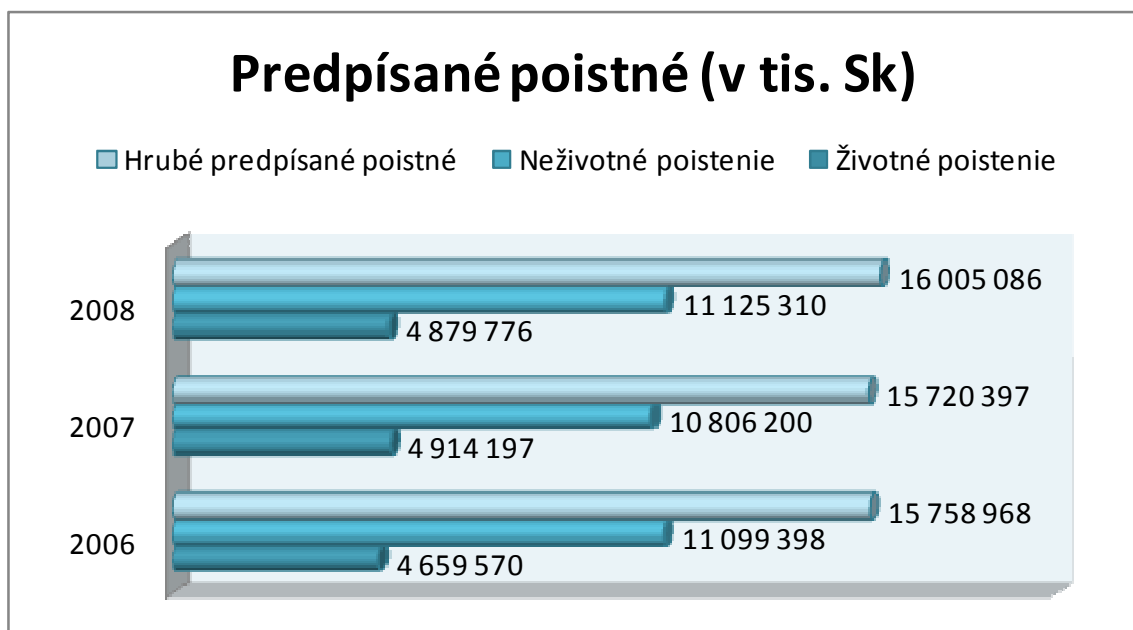
Graf 12 Podiely životného a neživotného poistenia v jednotlivých obdobiach. [11]

7.2.5 Allianz - Slovenská poisťovňa

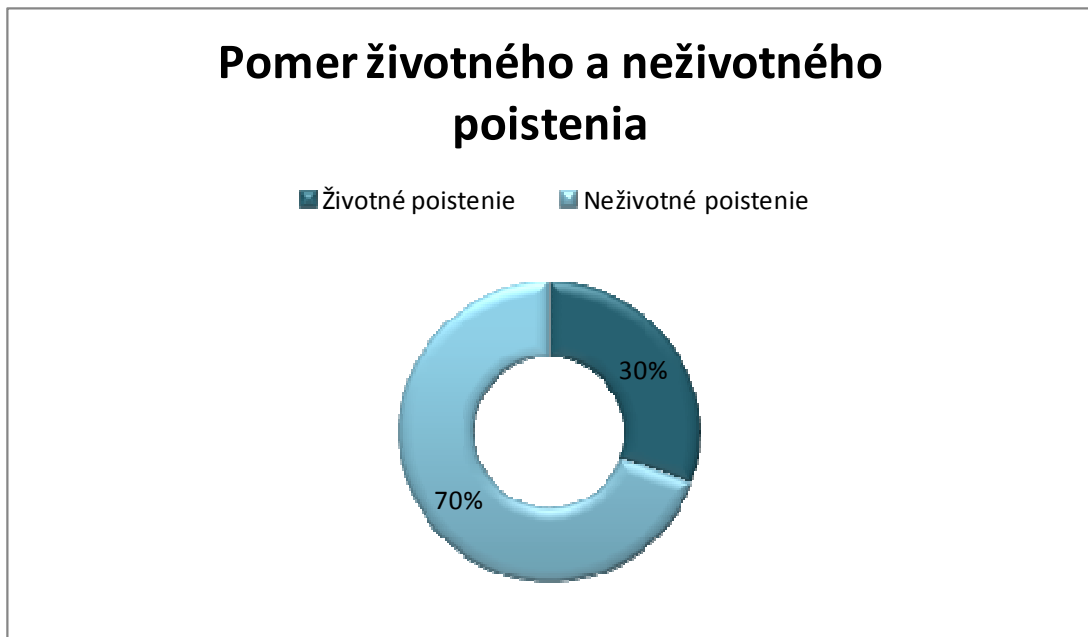

Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s. sa stala najväčšou komerciou univerzálnou poisťovňou na slovenskom poisťovnom trhu. O spokojnosť zákazníkov sa stará 2 900 zamestnancov na viac ako 200 miestach na Slovensku. Allianz začala pôsobiť na Slovensku formou obchodného zastupiteľstva v roku 1993, od roku 1997 pôsobila ako samostatná Allianz poisťovňa, a. s. Keď sa v roku 2001 vyhlásil tender na privatizáciu Slovenskej poisťovne, práve Allianz AG Mníchov sa stala víťazom. Zlučovanie spoločností bolo náročné, od 1. januára 2003 ponúkala svoje služby nová spoločnosť pod názvom Allianz - Slovenská poisťovňa. V tom istom roku sa stala 15 %-ným vlastníkom akcií Európska banka pre obnovu a rozvoj. [14,15]

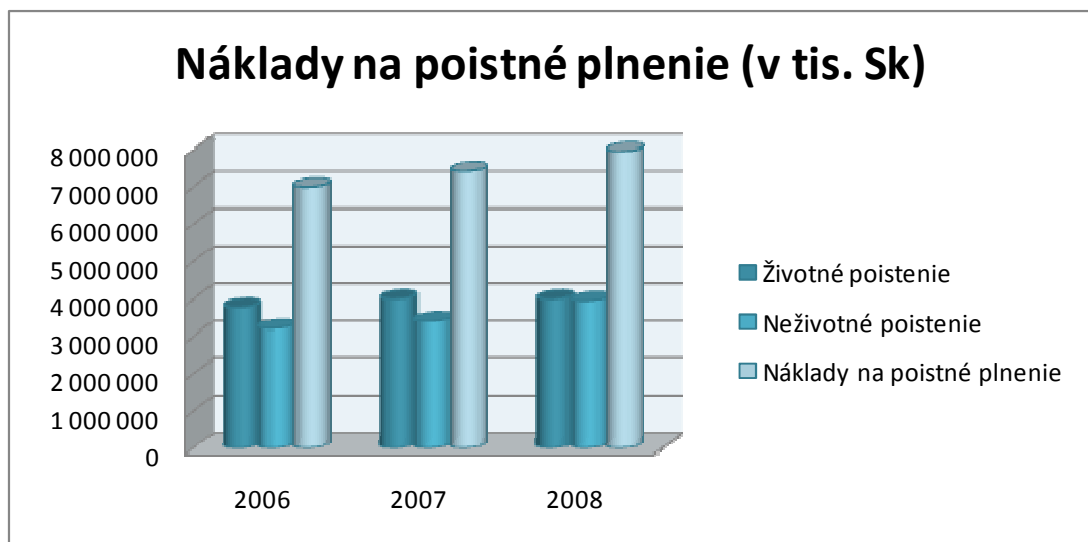
Vybrané ukazovatele

Graf 13 Predpísané poistné v r. 2006 - 2008 v Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s. [13]

Graf 14 Pomer životného a neživotného poistenia v roku 2008. [13]

Graf 15 Náklady na poistné plnenie v r. 2006 - 2008. [13]

7.2.6 Porovnanie

Allianz poisťovňa ako aj Allianz - Slovenská poisťovňa mali v sledovanom období väčší podiel neživotného poistenia na celkovom predpísanom poistnom. Na Slovensku je táto prevaha produktov neživotného poistenia o niečo nižšia ako v Českej republike.

7.3 Kooperativa pojišťovna

7.3.1 Profil poisťovne

Kooperative patrí druhé miesto v rebríčku najväčších poisťovní na českom poisťnom trhu. Založená bola v r. 1991 ako prvá komerčná poisťovňa na území bývalého Československa. Patrí k univerzálnym poisťovniam, ponúka plný sortiment služieb a všetky štandardné druhy poistenia ako pre občanom, tak pre firmy. [43]

7.3.2 Produkty životného poistenia

Z ponuky uvádzam nasledujúce produkty:

Univerzálne životné poistenie PERSPEKTIVA

Moderný, vysoko variabilný produkt, ktorý ponúka nadštandardnú poisťnú ochranu pre celú rodinu. Na jednej zmluve sa dá poistiť 5 osôb - 2 dospelí a 3 deti. Perspektíva môže slúžiť ako detské poistenie, rizikové poistenie, rodinné poistenie alebo ako investičné životné poistenie. Na začiatku poistenia si klient môže vybrať jedno z troch poisťných plnení zadarmo:

- poistenie pre prípad smrti následkom úrazu - poisťná čiastka vo výške dvojnásobku ročného poisťného,
- poistenie pre prípad plnej invalidity následkom úrazu - jednorazové poisťné plnenie vo výške štvornásobku ročného poisťného,
- poistenie pre prípad plnej invalidity následkom úrazu - oslobodenie od platenia poisťného po dobu štyroch rokov.

Klienti môžu prostredníctvom tohto poistenia investovať do garantovaného fondu a do niekoľkých druhov podielových fondov. Zloženie portfólia jednotlivých fondov je veľmi rozmanité a reaguje na momentálnu situáciu na svetových trhoch. Výhodou je rozloženie rizika ako menového, odvetvového tak i regionálneho. [40]

Úverové životné poistenie

V prípade smrti poisteného sa zjednaná poisťná čiastka použije na úhradu nesplateného úveru. Poisťné sa odvíja od veku poisťného a je závislé na výške aktuálnej poisťnej čiastky, ktorá je rovná výške nesplateného úveru. Poistenie je možné zjednať minimálne na dobu

jedného roka, maximálne na 40 rokov. Pri inom ako mesačnom spôsobe platenia poskytuje poisťovňa zľavu vo výške 3 %, 5 % alebo 7 %. Poistné je tiež možné zaplatiť jednorázovo.

[41]

7.3.3 Produkty neživotného poistenia

Okrem iných ponúka poisťovňa aj tieto produkty neživotného poistenia:

Poistenie zodpovednosti zamestnanca za škodu spôsobenú zamestnávateľovi

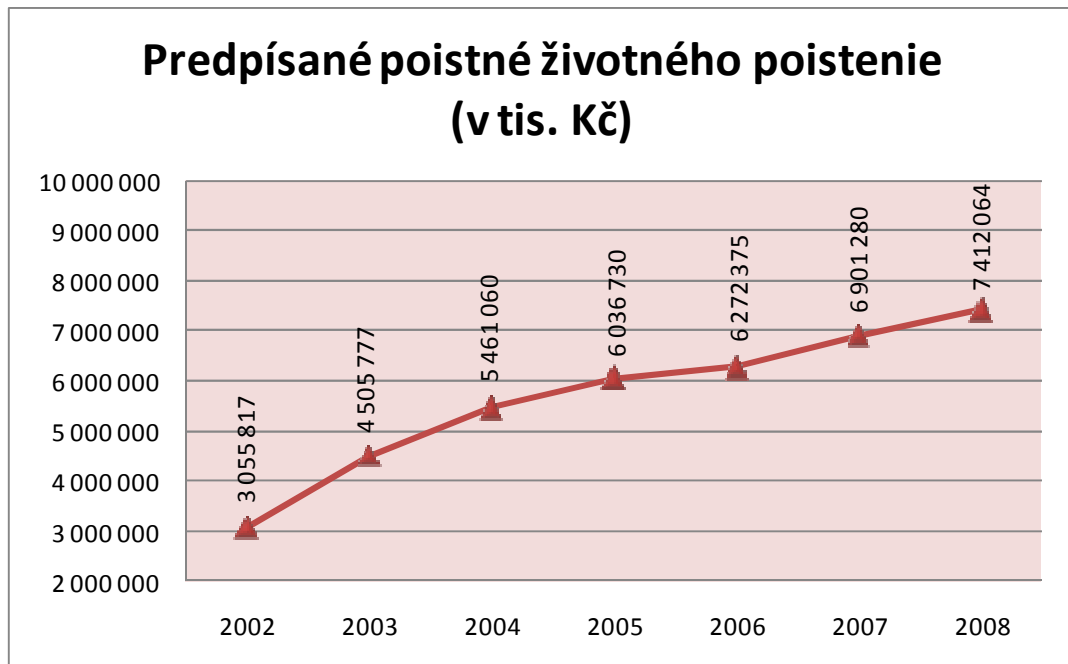
Poistenie kryje prípadnú škodu, ktorú spôsobil klient svojmu zamestnávateľovi pri plnení svojich pracovných úloh. Poisťovňa uhradí škodu, za ktorú klient zodpovedá v dôsledku jeho jednania alebo vzťahu z doby trvania poistenia podľa zákonníka práce alebo obdobného právneho predpisu. [39]

Poistenie flotíl vozidiel

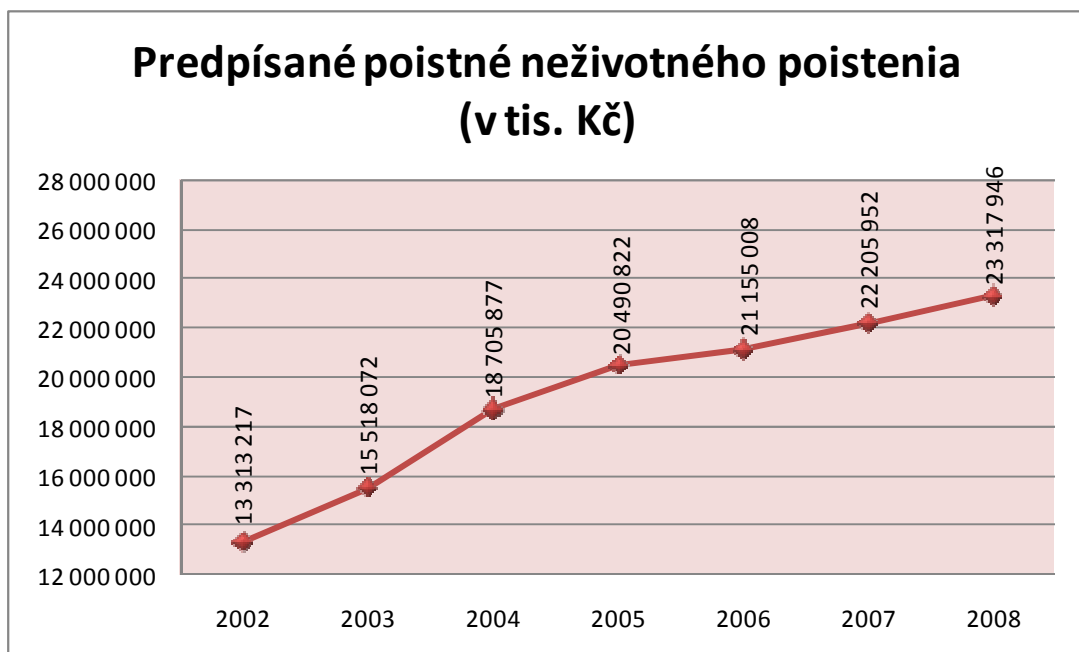
Kooperativa je jediná poisťovňa v ČR, ktorá ponúka poistné programy pre flotily:

- **EASY FLEET (10 - 75 vozidiel)** - program pre menšie vozové parky alebo klientov, ktorí chcú individuálne podmienky poistenia pre každé vozidlo.
- **PROFI FLEET (50 a viac vozidiel)** - program pre väčšie firmy, ktoré chcú mať detailný prehľad o platbách za každé svoje vozidlo.
- **BUSINESS FLEET (50 a viac vozidiel)** - program pre väčšie spoločnosti, ktoré preferujú jednoduchú správu platieb i poistnej zmluvy a chcú mať na mieru vymerané poistné na základe ocenenia rizika. [38]

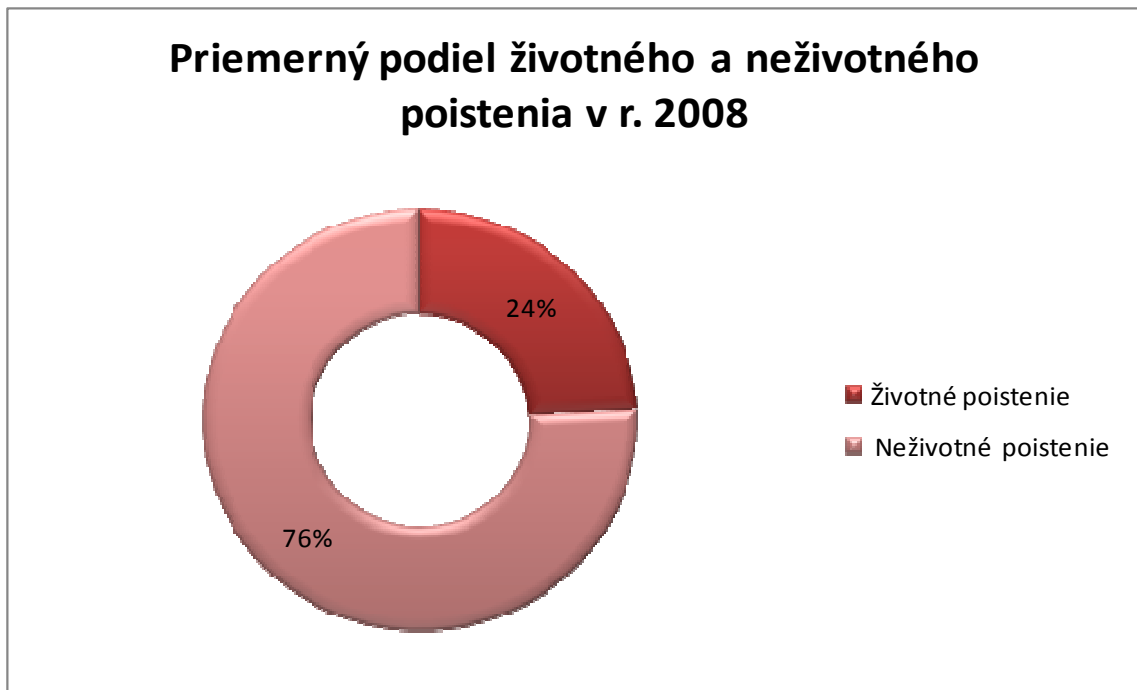
7.3.4 Základné ukazovatele

Graf 16 Predpísané poistné životného poistenia (v tis. Kč). [42]

Graf 17 Predpísané poistné neživotného poistenia (v tis. Kč). [42]

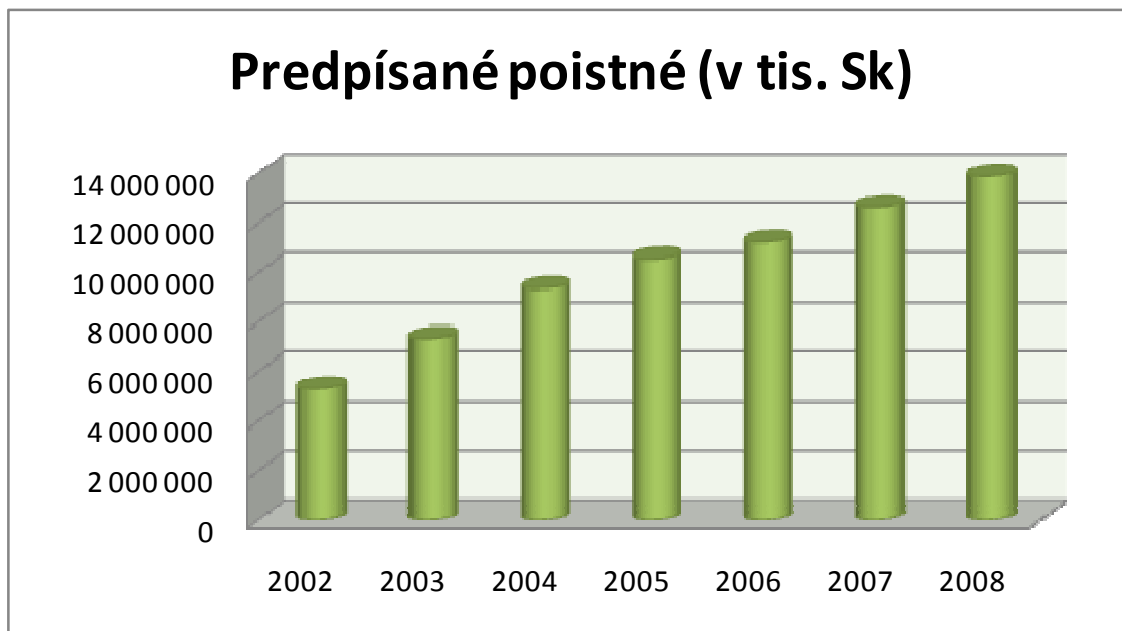
Graf 18 Priemerný podiel životného a neživotného poistenia v rokoch 2002 - 2008. [42]

7.3.5 Kooperativa poisťovňa

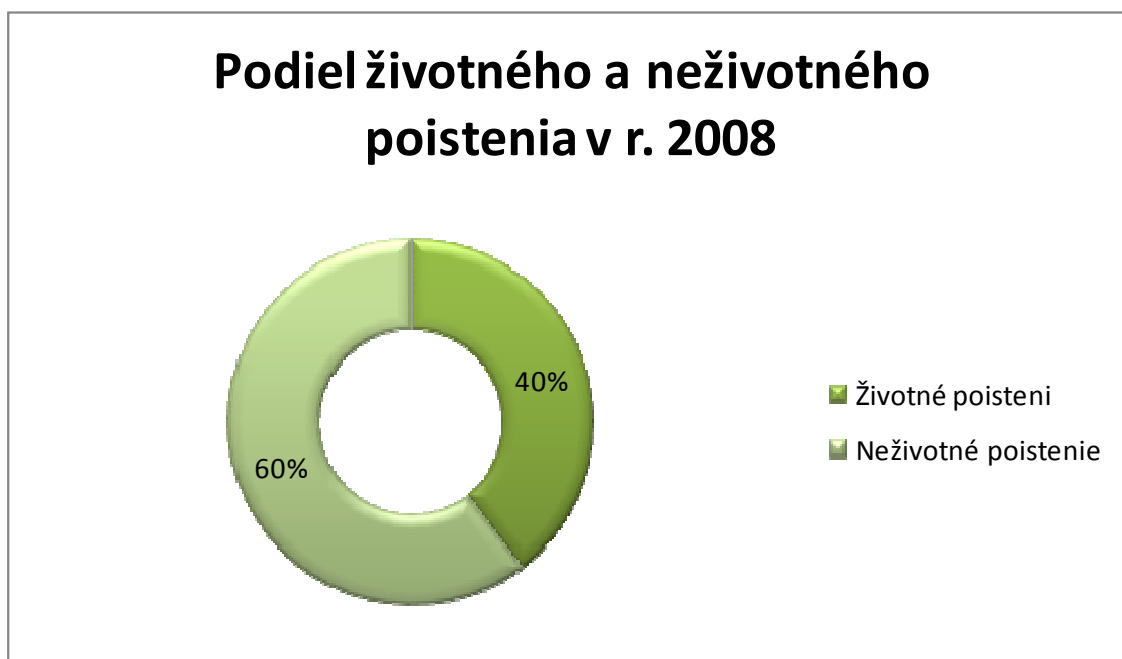

Už v prvých rokoch svojej činnosti si vybudovala pozíciu stabilnej a úspešnej poisťovne, a tú si udržuje napriek stále rastúcej konkurencii. Kooperativa ako prvá poisťovňa na Slovensku založila vlastnú maklérsku spoločnosť Capitol, a. s. Vstupom rakúskeho majoritného akcionára WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group sa Kooperativa začlenila do silnej európskej poisťovacej skupiny Vienna Insurance Group. Poisťovňa rozširuje svoje podnikateľské aktivity, v rámci ktorých získala Komunálnu poisťovňu a majoritný podiel v poisťovni Kontinuita. V súčasnosti ponúka občanom, fyzickým aj právnickým osobám viac ako 100 produktov životného a neživotného poistenia, ktoré zodpovedajú európskemu štandardu. [36]

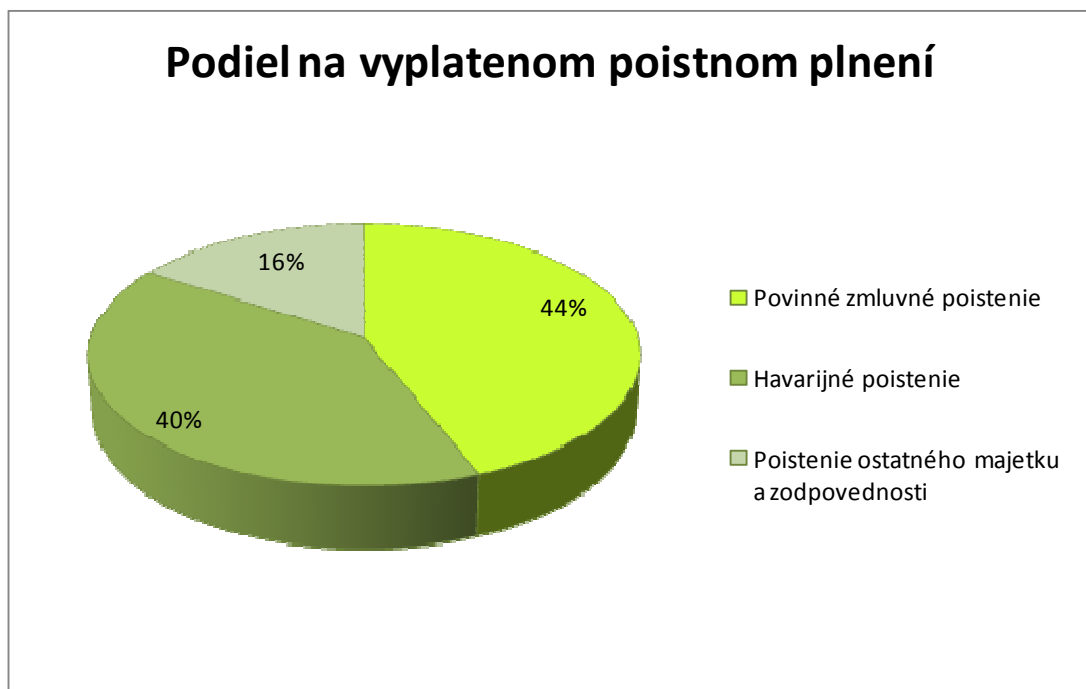
Výsledky poisťovne

Graf 19 Predpísané poistné v tis. Sk za roky 2002 - 2008. [37]

Graf 20 Podiel životného a neživotného poistenia v r. 2008. [37]

Graf 21 Podiel jednotlivých produktových skupín na vyplatenom poistnom plnení za r. 2008. [37]

7.3.6 Porovnanie

Či už Kooperativa v ČR alebo Kooperativa na Slovensku, obe vykazovali väčší podiel produktov neživotného poistenia na celkovej počte. Z grafu 20 je však vidieť, že na Slovensku sa tento rozdiel znižuje.

ZÁVER

Záujem o produkty životného poistenia z roka na rok stúpa. To je situácia, ktorá platí v Českej republike i na Slovensku. V porovnaní s vyspelými krajinami Európskej únie je však tento záujem stále nízky. Ľudia častejšie poisťujú svoj majetok, automobily, domácnosti, neinvestujú toľko do seba samých alebo do svojich detí.

Podľa Českej asociácie poisťovní, ako bolo uvedené v mojej práci, bol v roku 2008 podiel životného poistenia 41 %. Na Slovensku je situácia mierne odlišná, ako vykazuje Slovenská asociácia poisťovní. Rok 2007 bol pre slovenský poistný trh prelomový, životné poistenie dosiahlo 50 %-ný podiel na celkovom poistení a od tohto roku objem životného poistenia stále stúpa. I keď tri konkrétne poisťovne, ktoré som si vybrala do svojej práce tomu nenاسvedčujú, musíme brať do úvahy, že poistný trh tvorí oveľa viac spoločností.

V krajinách Európskej únie tvorí životné poistenie 61 % z celkového poistenia. Čiže pomer životného a neživotného poistenia je presne opačný ako v Českej republike.

Dovolím si citovať komentár vývoja miestopredsedyne predstavenstva Allianz pojišťovny Zuzany Kepkovej: *„Životnému poisteniu významne pomohlo zavedenie daňových úľav v roku 2001 a tiež obrovský záujem o hypotéky, u ktorých je životná poisťka potrebná. Motivácia k uzavretiu niektorého produktu životného poistenia sa tak výrazne zvýšila. Oproti vyspelým krajinám je však povedomie o dôležitosti životného poistenia v Českej republike stále nízke.“* [12]

Trendom v poistení sa stáva poistenie celej rodiny. Aj uvedené príklady produktov životného poistenia v jednotlivých poisťovniach ukazujú, že poisťovne sa snažia ponúkať čo najkomplexnejšie produkty pre celú rodinu, kde sa poistia nielen dospelí, ale investujú aj do poistenia svojich detí.

Keďže záujem o produkty životného poistenia každoročne vzrastá, dá sa očakávať, že i Česká republika sa v najbližších rokoch priblíži trendu vo vyspelých krajinách Európskej únie.

V závěrečné části by som mala navrhnúť nejaké riešenia, aby sa táto situácia obrátila k lepšiemu. Ťažko mi je navrhovať odporúčania. Myslím si, že úroveň občanov Českej republiky sa zvyšuje a verím teda, že ľudia si po čase uvedomia, že ich život a zabezpečenie ich blízkych je oveľa dôležitejšie ako majetok. Treba propagovať životné poistenie stále viac a viac, aby hlavne mladí ľudia pochopili, že poistenie v ich mladom veku je jednoduchšie, ako keď sa budú chcieť dať poistiť neskôr. Poist'ovne by sa mali snažiť ponúkať čo najvýhodnejšie produkty, aby ľudia nemali pocit, že ich chcú len oklamať a zbytočne vymáhať od nich poistné. Poistenie by malo byť hlavne o poistení, no pre klientov veľa znamená aj možnosť niečo si usporiť. Týmto však nechcem tvrdiť, aby sa úplne pozabudlo na neživotné poistenie. Človek netuší čo sa môže stať, aká náhodná udalosť mu môže život úplne zmeniť, a treba byť poistený aj v tomto smere.

ZOZNAM POUŽITÉJ LITERATURY

Monografie:

- [1] ČEJKOVÁ, V. Pojistný trh. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. 120 s. ISBN 80-247-0137-5.
- [2] DAŇHEL, J. Kapitoly z pojistné teorie. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2002. 140 s. ISBN 80-245-0306-9.
- [3] DUCHÁČKOVÁ, E. Principy pojištění a pojišťovnictví. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.
- [4] GRMANOVÁ, E. Poist'ovnictvo. 1. vyd. Trenčín: Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, 2004. 126 s. ISBN 80-8075-015-7.
- [5] KAMENÍKOVÁ, B., POLÁCH, J., KRÁL, M. Bankovníctví a pojišťovnictví: studijní pomůcka pro distanční studium. 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008. 160 s. ISBN 978-80-7318-655-5.

Internetové zdroje:

- [6] Allianz [online]. 2000-2010 [cit. 2010-01-26]. Havarijní pojištění. Dostupné z WWW: <<http://www.allianz.cz/obcane/produkty/autopojisteni/zakladni-havarijni-pojisteni/>>.
- [7] Allianz [online]. 2000-2010 [cit. 2010-01-26]. Pojištění domácnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.allianz.cz/obcane/produkty/majetek-a-odpovednost/komplexni-pojisteni-trvale-obyvanych-objektu/pojisteni-domacnosti/>>.
- [8] Allianz [online]. 2000-2010 [cit. 2010-01-26]. Pro život. Dostupné z WWW: <<http://www.allianz.cz/obcane/produkty/pojisteni-osob/investicni-pojisteni/pro-zivot/>>.
- [9] Allianz [online]. 2000-2010 [cit. 2010-01-26]. Profil společnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.allianz.cz/o-spolecnosti/o-spolecnosti/>>.
- [10] Allianz [online]. 2000-2010 [cit. 2010-01-26]. Rytmus - pojištění pro dospělé i děti. Dostupné z WWW: <<http://www.allianz.cz/obcane/produkty/pojisteni-osob/investicni-pojisteni/rytmus/>>.

- [11] *Allianz* [online]. 2000-2010 [cit. 2010-01-26]. Výroční zpráva za rok 2008. Dostupné z WWW: <http://www.allianz.cz/download.php?FNAME=1244457458.upl&ANAME=vz_ap_08.pdf>.
- [12] *Allianz* [online]. 2000-2010 [cit. 2010-01-26]. Životní pojištění v České republice zatím stále pokulhává za vyspělými zeměmi Evropské unie. Dostupné z WWW: <<http://www.allianz.cz/o-spolecnosti/tiskove-centrum/tiskovy-archiv/?id=96>>.
- [13] *Allianz - Slovenská poisťovňa* [online]. 2010 [cit. 2010-02-02]. Download výročních správ. Dostupné z WWW: <http://www.allianzsp.sk/download_vyrocnych_sprav>.
- [14] *Allianz - Slovenská poisťovňa* [online]. 2010 [cit. 2010-02-02]. Z histórie spoločnosti. Dostupné z WWW: <http://www.allianzsp.sk/historia_spolocnosti>.
- [15] *Allianz - Slovenská poisťovňa* [online]. 2010 [cit. 2010-02-02]. Základné informácie o spoločnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.allianzsp.sk/spolocnost>>.
- [16] *Business center* [online]. 1998-2010 [cit. 2009-11-20]. Zákon o pojišťovnictví. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/pojistovnictvi/cast1h1.aspx>>.
- [17] *Business center* [online]. 1998-2010 [cit. 2009-11-13]. Zákon o pojišťovnictví. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/pojistovnictvi/cast1h3.aspx>>.
- [18] *CEA Insurers of Europe* [online]. 2007 [cit. 2010-04-06]. European Insurance in Figures. Dostupné z WWW: <http://www.cea.eu/uploads/DocumentsLibrary/documents/1256829177_eif-final.pdf>.
- [19] *Česká asociace pojišťoven* [online]. 2009 [cit. 2009-11-20]. O nás. Dostupné z WWW: <<http://cap.cz/Folder.aspx?folder=Lists%2fMenu%2fO+n%C3%A1s>>.
- [20] *Česká asociace pojišťoven* [online]. 2009 [cit. 2010-01-16]. Statistické údaje / Pravidelné. Dostupné z WWW: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_02&view=pro+web+pravideln%C3%A9+C4%8Dtvrletn%C3%AD+statistiky>.

- [21] *Česká asociace pojišťoven* [online]. 2009 [cit. 2010-01-16]. Tiskové správy. Dostupné z WWW: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+tiskov%C3%A9+zpr%C3%A1vy>.
- [22] *Česká asociace pojišťoven* [online]. 2009 [cit. 2010-01-16]. Výroční zprávy. Dostupné z WWW: <http://www.cap.cz/ItemF.aspx?list=DOKUMENTY_01&view=pro+web+V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD+zpr%C3%A1vy>.
- [23] *Česká kancelář pojistitelů* [online]. 2009 [cit. 2009-11-20]. Obecně o ČKP. Dostupné z WWW: <http://www.ckp.cz/onas/onas_obec.php>.
- [24] *Česká pojišťovna* [online]. 2008-2010 [cit. 2010-01-22]. Celoroční cestovní pojištění. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/pojisteni-odysseus.html>>.
- [25] *Česká pojišťovna* [online]. 2008-2010 [cit. 2010-01-22]. Dětské pojištění SLUNÍČKO Plus. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/detske-pojisteni-slunicko.html>>.
- [26] *Česká pojišťovna* [online]. 2008-2010 [cit. 2010-01-22]. Historie a vývoj ČP. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/historie-a-vyvoj.html>>.
- [27] *Česká pojišťovna* [online]. 2008-2010 [cit. 2010-01-22]. Pojištění bytových domů. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/pojisteni-bytoveho-domu.html>>.
- [28] *Česká pojišťovna* [online]. 2008-2010 [cit. 2010-01-22]. Povinné ručení. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/povinne-ruceni.html>>.
- [29] *Česká pojišťovna* [online]. 2008-2010 [cit. 2010-01-22]. Profil. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/profil.html>>.
- [30] *Česká pojišťovna* [online]. 2008-2010 [cit. 2010-01-22]. Životní pojištění GARANCE. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/zivotni-pojisteni-garance.html>>.
- [31] *Česká pojišťovna* [online]. 2008-2010 [cit. 2010-01-22]. Životní pojištění Patriot. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/zivotni-pojisteni-patriot.html>>.

- [32] *Česká pojišťovna* [online]. 2008-2010 [cit. 2010-01-22]. Životní pojištění PROFI Invest. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/zivotni-pojisteni-profi-invest.html>>.
- [33] *Česká pojišťovna* [online]. 2009 [cit. 2010-01-22]. Výroční zpráva 2008. Dostupné z WWW: <http://www.ceskapojistovna.cz/files/vyrocní_zpravy/CP_VZ_2008-25.pdf>.
- [34] *Generali Slovensko* [online]. 2009 [cit. 2010-01-25]. Česká poist'ovňa – Slovensko a Generali Poist'ovňa, a.s. sa zlúčili. Dostupné z WWW: <<http://www.generali.sk/sk/centrum-sprav/novinky/spravy/>>.
- [35] *Generali Slovensko* [online]. 2009 [cit. 2010-01-25]. Výročné správy. Dostupné z WWW: <http://www.generali.sk/files/centrum_sprav/vyr_spravy/CPSlovensko_web_SJ.pdf>
- [36] *.Kooperativa* [online]. 2005-2010 [cit. 2010-03-19]. Profil. Dostupné z WWW: <http://www.koop.sk/ActiveWeb/Page/sk/o_nas/profil.htm>.
- [37] *Kooperativa* [online]. 2005-2010 [cit. 2010-03-19]. Výročná správa 2008. Dostupné z WWW: <http://www.koop.sk/downloads/Vyrocna_sprava_2008.pdf>.
- [38] *Kooperativa pojišťovna, a. s.* [online]. 2010 [cit. 2010-03-19]. Pojištění flotil vozidel. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-vozidel/pojisteni-flotil/>>.
- [39] *Kooperativa pojišťovna, a. s.* [online]. 2010 [cit. 2010-03-19]. Pojištění odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli . Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-odpovednosti-zamestnance-za-skodu-zpusobenou-zamestnavateli/>>.
- [40] *Kooperativa pojišťovna, a. s.* [online]. 2010 [cit. 2010-03-19]. Univerzální životní pojištění PERSPEKTIVA. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni/investicni-zivotni-pojisteni/univerzalni-zivotni-pojisteni-perspektiva/>>.
- [41] *Kooperativa pojišťovna, a. s.* [online]. 2010 [cit. 2010-03-19]. Úvěrové životní pojištění. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni/uverove-zivotni-pojisteni/>>.

- [42] *Kooperativa pojišťovna, a. s.* [online]. 2010 [cit. 2010-03-19]. Výroční zprávy. Dostupné z WWW: <http://www.koop.cz/data/files/file_93_GENERAL.pdf>.
- [43] *Kooperativa pojišťovna, a. s.* [online]. 2010 [cit. 2010-03-19]. Základní informace. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/o-nas/zakladni-informace/>>.
- [44] *Slovenská asociácia poisťovní* [online]. 2009 [cit. 2010-01-16]. Ročné správy. Dostupné z WWW: <http://www.slaspo.sk/tmp/asset_cache/link/0000024785/kapitolaA.pdf>.

ZOZNAM OBRÁZKOV

<i>Obr. 1 Štruktúra finančného trhu [1]</i>	12
<i>Obr. 2 Vyrovnávanie rizika pomocou poistenia [3]</i>	22

ZOZNAM GRAFOV

<i>Graf 1 Vývoj predpísaného poistného na českom poistnom trhu. [20,22]</i>	35
<i>Graf 2 Podiel životného a neživotného poistenia v ČR za rok 2008. [22]</i>	36
<i>Graf 3 Podiel životného a neživotného poistenia v EU (27) za rok 2008. [22]</i>	36
<i>Graf 4 Vývoj technického poistného na slovenskom poistnom trhu. [44]</i>	37
<i>Graf 5 Podiel životného a neživotného poistenia na celkovom technickom poistnom v % za roky 2002 - 2008. [44]</i>	38
<i>Graf 6 Vývoj hrubého poistného v životnom poistení. [33]</i>	41
<i>Graf 7 Vývoj hrubého poistného v neživotnom poistení. [33]</i>	41
<i>Graf 8 Priemerný pomer poskytnutého životného a neživotného poistenia v r. 2002 - 2008. [33]</i>	42
<i>Graf 9 Objem predpísaného poistného v Českej poisťovni - Slovensko. [35]</i>	43
<i>Graf 10 Priemerný pomer poskytnutého životného a neživotného poistenia v r. 2002 - 2007. [35]</i>	43
<i>Graf 11 Predpísané poistné v mil. Kč za roky 2006 - 2008. [11]</i>	46
<i>Graf 12 Podiely životného a neživotného poistenia v jednotlivých obdobiach. [11]</i>	46
<i>Graf 13 Predpísané poistné v r. 2006 - 2008 v Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s. [13]</i>	47
<i>Graf 14 Pomer životného a neživotného poistenia v roku 2008. [13]</i>	48
<i>Graf 15 Náklady na poistné plnenie v r. 2006 - 2008. [13]</i>	48
<i>Graf 16 Predpísané poistné životného poistenia (v tis. Kč). [42]</i>	51
<i>Graf 17 Predpísané poistné neživotného poistenia (v tis. Kč). [42]</i>	51
<i>Graf 18 Priemerný podiel životného a neživotného poistenia v rokoch 2002 - 2008. [42]</i>	52
<i>Graf 19 Predpísané poistné v tis. Sk za roky 2002 - 2008. [37]</i>	53
<i>Graf 20 Podiel životného a neživotného poistenia v r. 2008. [37]</i>	53
<i>Graf 21 Podiel jednotlivých produktových skupín na vyplatenom poistnom plnení za r. 2008. [37]</i>	54

ZOZNAM TABULIEK

Tab. 1 Základná výška poistného na jeden rok. [24].....41

Príloha P I:

Tab. 2 Vývoj predpísaného poistného (v tis. Kč). [20,22]

Tab. 3 Podiel životného a neživotného poistenia v ČR a EU (27) za rok 2008. [22]

Príloha P II:

Tab. 4 Vývoj technického poistného (v tis. Sk). [44]

Tab. 5 Podiel životného a neživotného poistenia na celkovom technickom poistnom. [44]

Príloha P III:

Tab. 6 Vývoj hrubého poistného v životnom a neživotnom poistení (v mld. Kč). [33]

Tab. 7 Vývoj hrubého poistného v životnom a neživotnom poistení (v tis. Sk). [35]

Príloha P IV:

Tab. 8 Hrubé poistné v životnom a neživotnom poistení (v mil. Kč) a podiel životného a neživotného poistenia na celkovom hrubom predpísanom poistnom. [11]

Tab. 9 Hrubé poistné v životnom a neživotnom poistení (v tis. Sk). [13]

Tab. 10 Náklady na poistné plnenie (v tis. Sk). [13]

Príloha P V:

Tab. 11 Predpísané poistné životného a neživotného poistenia (v tis. Kč). [42]

Tab. 12 Predpísané poistné (v tis. Sk). [37]

Tab. 13 Predpísané životné a neživotné poistné za rok 2008 (v tis. Sk). [37]

Príloha P VI:

Tab. 14 Predpísané poistné - životné, neživotné a celkové (v mil. €) [18]

ZOZNAM PRÍLOH

Príloha P I: Výsledky českého poistného trhu

Príloha P II: Výsledky slovenského poistného trhu

Príloha P III: Výsledky Českej poisťovne

Príloha P IV: Výsledky Allianz poisťovne

Príloha P V: Výsledky Kooperativa poisťovne

Príloha P VI: Výsledky poistného trhu EÚ

PRÍLOHA P I: VÝSLEDKY ČESKÉHO POISTNÉHO TRHU

Tab. 2 Vývoj predpísaného poistného (v tis. Kč). [20,22]

	2006	2007	2008	2009
Predpísané poistné celkom	119 947 890	130 460 503	137 197 615	139 915 353
Neživotné poistenie celkom	72 714 992	76 338 076	80 308 513	80 761 345
Životné poistenie celkom	47 232 898	54 122 427	56 889 102	59 154 008

Tab. 3 Podiel životného a neživotného poistenia
v ČR a EU (27) za rok 2008. [22]

	ČR	EU (27)
Neživotné poistenie	59,30%	39,00%
Životné poistenie	40,70%	61,00%

PRÍLOHA P II: VÝSLEDKY SLOVENSKEHO POISTNEHO TRHU

Tab. 4 Vývoj technického poistného (v tis. Sk). [44]

	2006	2007	2008
Technické poistné celkom	53 757 131	57 690 192	63 490 875
Technické poistné v životnom poistení	25 504 000	28 801 887	33 313 206
Technické poistné v neživotnom poistení	28 253 131	28 888 305	30 177 669

Tab. 5 Podiel životného a neživotného poistenia na celkovom technickom poistnom. [44]

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Podiel životného poistenia	43,02%	40,89%	40,16%	42,50%	47,44%	49,93%	52,47%
Podiel neživotného poistenia	56,98%	59,11%	59,84%	57,50%	52,56%	50,07%	47,53%

PRÍLOHA P III: VÝSLEDKY ČESKEJ POISŤOVNE

Česká pojišťovna

Tab. 6 Vývoj hrubého poistného v životnom a neživotnom poistení (v mld. Kč). [33]

Rok	Životné poistenie	Neživotné poistenie
2002	12,4	20,9
2003	14,3	23,6
2004	15,8	23,8
2005	15	25
2006	13,2	24,6
2007	13,5	24,5
2008	14	24,6

Česká poist'ovňa - Slovensko

Tab. 7 Vývoj hrubého poistného v životnom a neživotnom poistení (v tis. Sk). [35]

Rok	Životné poistenie	Neživotné poistenie
2002	142 585	1 655 542
2003	308 298	1 764 376
2004	497 296	2 349 568
2005	805 536	2 236 088
2006	1 273 160	2 328 474
2007	1 373 050	2 414 308

PRÍLOHA P IV: VÝSLEDKY ALLIANZ POISŤOVNE

Allianz pojišťovna

Tab. 8 Hrubé poistné v životnom a neživotnom poistení (v mil. Kč) a podiel životného a neživotného poistenia na celkovom hrubom predpísanom poistnom. [11]

Poistenie / Rok	2006	2007	2008
Životné poistenie	2 142	2 608	2 674
Neživotné poistenie	7 231	6 990	7 188
Hrubé predpísané poistné	9 373	9 598	9 862
Podiel životného poistenia	23%	27%	27%
Podiel neživotného poistenia	77%	73%	73%

Allianz - Slovenská poisťovňa

Tab. 9 Hrubé poistné v životnom a neživotnom poistení (v tis. Sk). [13]

Poistenie / Rok	2006	2007	2008
Životné poistenie	4 659 570	4 914 197	4 879 776
Neživotné poistenie	11 099 398	10 806 200	11 125 310
Hrubé predpísané poistné	15 758 968	15 720 397	16 005 086

Tab. 10 Náklady na poistné plnenie (v tis. Sk). [13]

Náklady / Rok	2006	2007	2008
Životné poistenie	3 783 674	4 005 518	4 000 343
Neživotné poistenie	3 218 140	3 413 482	3 955 065
Náklady na poistné plnenie	7 001 814	7 419 000	7 955 408

PRÍLOHA P V: VÝSLEDKY KOOPERATIVA POISŤOVNE

Kooperativa pojišťovna

Tab. 11 Predpísané poistné životného a neživotného poistenia (v tis. Kč). [42]

Rok	Predpísané poistné životného poistenia	Predpísané poistné neživotného poistenia
2002	3 055 817	13 313 217
2003	4 505 777	15 518 072
2004	5 461 060	18 705 877
2005	6 036 730	20 490 822
2006	6 272 375	21 155 008
2007	6 901 280	22 205 952
2008	7 412 064	23 317 946

Kooperativa poisťovňa

Tab. 12 Predpísané poistné (v tis. Sk). [37]

Rok	Predpísané poistné
2002	5 301 454
2003	7 360 620
2004	9 369 455
2005	10 563 085
2006	11 251 952
2007	12 651 936
2008	13 889 356

Tab. 13 Predpísané životné a neživotné poistné za rok 2008

(v tis. Sk). [37]

Predpísané poistné	Rok 2008
Životné poistenie	5 512 964
Neživotné poistenie	8 376 392

PRÍLOHA P VI: ÚDAJE POISTNÉHO TRHU EÚ

Tab. 14 Predpísané poisťné - životné, neživotné a celkové (v mil. €) [18]

		2005			2006		
		Životné	Neživotné	Celkom	Životné	Neživotné	Celkom
AT	Austria	7 124	8 171	15 295	7 183	8 406	15 589
BE	Belgium	25 177	8 655	33 832	20 382	9 107	29 489
BG	Bulgaria	77	470	547	95	542	637
CH	Switzerland	19 229	13 428	32 657	17 847	13 504	31 351
CY	Cyprus	274	316	590	294	344	638
CZ	Czech Republic	1 509	2 391	3 900	1 667	2 642	4 309
DE	Germany	75 244	82 740	157 984	78 455	83 490	161 945
DK	Denmark	11 007	5 980	16 987	12 471	6 231	18 702
EE	Estonia	81	173	254	84	200	284
ES	Spain	21 004	27 775	48 779	23 341	29 495	52 836
FI	Finland	11 251	3 046	14 297	11 806	3 136	14 942
FR	France	120 668	55 216	175 884	140 203	56 889	197 092
GR	Greece	1 953	1 988	3 941	2 311	2 060	4 371
HR	Croatia	256	737	993	297	821	1 118
HU	Hungary	1 218	1 550	2 768	1 592	1 550	3 142
IE	Ireland	9 739	3 841	13 580	12 327	3 823	16 150
IS	Iceland	33	311	344	31	318	349
IT	Italy	73 471	36 309	109 780	69 377	37 125	106 502
LI	Liechtenstein	2 596	116	2 712	4 171	140	4 311
LT	Lithuania	84	229	313	131	293	424
LU	Luxembourg	490	610	1 100	511	627	1 138
LV	Latvia	16	210	226	23	270	293
MT	Malta	142	116	258	171	115	286
NL	Netherlands	25 085	23 160	48 245	26 143	47 234	73 377
NO	Norway	7 561	4 407	11 968	7 442	4 502	11 944
PL	Poland	3 809	3 908	7 717	5 418	4 213	9 631
PT	Portugal	9 136	4 308	13 444	8 762	4 361	13 123
RO	Romania	235	655	890	252	1 024	1 276
SE	Sweden	15 059	7 482	22 541	15 452	7 696	23 148
SI	Slovenia	465	1 082	1 547	541	1 185	1 726
SK	Slovakia	571	738	1 309	680	759	1 439
TR	Turkey	741	3 998	4 739	766	4 574	5 340
UK	United Kingdom	193 979	72 607	266 586	222 918	71 351	294 269
Σ		639 284	376 723	1 016 007	693 144	408 027	1 101 171

Tab. 14 Predpísané poisťné - životné, neživotné a celkové (v mil. €) [18]

		2007			2008		
		Životné	Neživotné	Celkom	Životné	Neživotné	Celkom
AT	Austria	7 206	8 668	15 874	7 362	8 852	16 214
BE	Belgium	21 658	9 535	31 193	19 139	9 892	29 031
BG	Bulgaria	121	649	770	142	784	926
CH	Switzerland	17 477	12 655	30 132	19 907	13 264	33 171
CY	Cyprus	323	372	695	341	401	742
CZ	Czech Republic	1 950	2 837	4 787	2 281	3 325	5 606
DE	Germany	78 901	83 955	162 856	79 600	84 900	164 500
DK	Denmark	13 617	5 952	19 569	14 999	6 201	21 200
EE	Estonia	180	254	434	127	274	401
ES	Spain	23 341	31 056	54 397	26 006	32 597	58 603
FI	Finland	11 918	3 129	15 047	12 738	3 270	16 008
FR	France	137 080	58 643	195 723	122 550	60 948	183 498
GR	Greece	2 501	2 185	4 686	2 476	2 275	4 751
HR	Croatia	338	897	1 235	352	988	1 340
HU	Hungary	2 024	1 678	3 702	1 834	1 706	3 540
IE	Ireland	14 594	3 610	18 204	10 000	3 333	13 333
IS	Iceland	34	369	403	21	258	279
IT	Italy	61 439	37 656	99 095	54 565	37 451	92 016
LI	Liechtenstein	4 030	170	4 200	3 534	239	3 773
LT	Lithuania	228	377	605	132	427	559
LU	Luxembourg	549	673	1 222	1 224	702	1 926
LV	Latvia	37	401	438	27	453	480
MT	Malta	228	125	353	181	126	307
NL	Netherlands	26 367	48 515	74 882	25 998	50 177	76 175
NO	Norway	8 371	4 594	12 965	8 022	4 742	12 764
PL	Poland	6 743	4 837	11 580	11 100	5 797	16 897
PT	Portugal	9 369	4 382	13 751	11 012	4 320	15 332
RO	Romania	448	1 570	2 018	452	1 951	2 403
SE	Sweden	17 508	7 575	25 083	17 081	6 997	24 078
SI	Slovenia	609	1 285	1 894	643	1 376	2 019
SK	Slovakia	853	861	1 714	1 066	966	2 032
TR	Turkey	745	5 374	6 119	827	5 352	6 179
UK	United Kingdom	295 249	71 323	366 572	188 422	60 810	249 232
Σ		766 036	416 162	1 182 198	644 161	415 154	1 059 315